

Ruminant Performans

Ruminant Veteriner Hekimliği Dergisi

Sayı 94

06 / 2021

www.performansdergileri.com

Kartal Kimya : Sadece Türkiye’de değil,
Global Pazarlarda da Marka Olma Yolunda

Meme sağlığında kontrolü çok zor olan
Streptococcus uberis’e karşı :
KONTROL ARTIK SİZDE!

Korunmuş
B vitaminleri
ilavesi ile,
Sürünüzün
sıcak stresinin
olumsuz etkilerinden
korunmasına
yardımcı olun

2020 Dış Ticaret Verilerindeki
Hayvancılık Sektörünün Yeri

İNEKLERDE MASTİTİSE KARŞI
MEME SAVUNMA SİSTEMİNİ
ARTIRMAK MÜMKÜN MÜ?

E. coli, koliformlar, *S. aureus* ve koagülaz-negatif stafilokoklara karşı inaktif aşı

MASTİTİS'TEN KORUNMADA KÂRLI YATIRIM!

× 2,6 ₺
Yatırım getirisi¹

Güçlü koruma

- **S.aureus koruması:**
Görülme sıklığında % 55 azalma²
- **Koliformlara karşı koruma:** Daha az toksik mastitis ve kesime sevk oranlarında % 18 - %

Daha fazla ve yüksek kalitede süt¹

- *Süt üretiminde % 6 artış*
- *Kuru maddede % 5 artış*

Kârlı yatırım

Yalnızca daha yüksek süt verimi ile

×2,6t
Yatırım getirisi¹

**The Reference
in Prevention
for Animal Health**

References: 1) Anderson, D. J. et al. The investigation of the effect of a step-down mattress on pressure ulcers in patients with spinal cord injury: a randomised controlled trial. *Spinal Cord* 2015;53:1776–1782. 2) Price, L. et al. The effect of a mattress on body pressure, skin and cognitive negative symptoms in schizophrenia inpatients. *Journal of Sleep Med* 2014;16:4356–4364.

[illegible]

içindekiler

Veteriner hekimliğin haber sitesi
www.performansdergileri.com

Röportaj 4
Kartal Kimya: Sadece Türkiye’de değil,
global pazarlarda da marka olma yolunda

Haber 12
Turcovac’ın 3. faz çalışmaları başladı

Haber 16
VİSAD 25. Dönem Olağan Genel Kurulu
Yapıldı

Haber 22
Meme sağlığında kontrolü çok zor olan
Streptococcus uberis’e karşı : Kontrol
Artık Sizde!

Haber 34
16. Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı
Çiftliğim Agromarket Fuarda
Yetiştiricilerle Buluştu

Haber 38
Lüleburgaz’da ineklerde reproduktif
ultrasonografik kursu düzenlendi

Makale 40
Prof. Dr. Ayhan Baştan
İneklerde Mastitise karşı meme savunma
sistemini artırmak mümkün mü?

Haber 46
Novakim ilaç, Zoelant ilaç A.Ş.’nin
%20’sini satın aldı

Makale 48
Korunmuş B vitaminleri ilavesi ile, Sürü-
nüzün sıcak stresinin olumsuz etkilerin-
den korunmasına yardımcı olun

Haber 54
Hollanda Başkonsolosu’nun eşi Thessy
Ries’ten ‘Sokak Hayvanlarına Destek

Haber 56
Maxcare ile çiftlikler
güvende

Haber 58-64
2020 Dış Ticaret Verilerindeki
Hayvancılık Sektörünün Yeri

Sahibi ve Yazı İşleri Md.
Aslan SARİZEYBEK 0532 425 90 93
performansgazetesi@gmail.com

Sayfa tasarım grafik: Aslan SARİZEYBEK

Bölge temsilcileri:

Ankara temsilcisi:

Vet. Hek. Yeşim Yılmaz 0535 851 73 12

İzmir temsilcisi:

Vet. Hek. Hakan Boyar 0533 414 15 32

Malatya temsilcisi:

Vet. Hek. Mehmet Erkan
Doğan 0532 626 90 42

Yönetim yeri:

Ağaoğlu My Town Sitesi A2 Blok D:35 Tepeüstü
Ümraniye - İstanbul 0216 / 650 17 63

Baskı yeri:

Ege Reklam ve Basım Sanatları San. Tic. Ltd. Şti.
Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cad. No:4/1 Ataşehir
İstanbul Tel: 0216 470 44 70
Sertifika No: 45604

Yayın türü:

Ulusal, süreli, aylık dergidir.
Dergimizde yayınlanan makalelerin
sorumlulukları yazarlarına aittir.
İzin alınmadan kullanılamaz.

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
VETERİNER FAKÜLTESİ

4. ULUSLARARASI

Çiftlik Hayvanlarında

FERTİLİTE & MEME SAĞLIĞI KONGRESİ

Veteriner Hekimlikte Bahar Günleri

7

11-14 Kasım 2021

concorde
LUXURY RESORT
CASINO • CONVENTION • SPA
BAFRA • N.CYPRUS

www.yduveterinerkongresi.com

KARTAL KİMYA

SADECE TÜRKİYE'DE DEĞİL, GLOBAL PAZARLARDA DA MARKA OLMA YOLUNDA

*“Türkiye ve Avrupa’nın en yüksek teknolojili,
en modern üretim tesisine sahibiz”*

**Yönetim Kurulu Başkan
Yardımcısı Pınar Kanat**

**Yönetim Kurulu Başkanı
Yıldız Nermin Kanat**

**Yönetim Kurulu Başkan
Yardımcısı M.Kartal Kanat**

“Türkiye’de bu alanda, dünyaca ünlü Bühler firmasının teknolojisini kullanarak üretim yapan ilk ve tek firma olduk. Kapasitemiz 10 ton/saat. Bu, bir premiks firması için oldukça yüksek bir kapasite. Ayrıca, big bag paketleme kabiliyetimiz var. 20 siloluk mikrodोजajlama tesisimizde oldukça hassas tartımlar da yapabiliyoruz. Hiçbir premiks firmasında olmayan likit karışım tesisimiz var. Yeni yatırımlarımız da devam ediyor”.

Yönetim Kurulu Başkan
Yardımcısı M.Kartal Kanat

Yönetim Kurulu Başkan
Yardımcısı Pınar Kanat

Yönetim Kurulu Başkanı
Yıldız Nermin Kanat

“Türkiye’de en donanımlı ekipmanlarla, en kapsamlı analizleri yapabilen laboratuvara sahip tek premiks firmasıyız”

1985 yılında kurulan ve bugüne kadar gelişip büyüyen bir aile firması Kartal Kimya. 36 yıllık serüveninde Kurucusu olan sektörün duayenlerinden Rahmetli Yusuf Kanat’ın ailesi tarafından başarıyla yürütülmeye devam ediyor. Yönetim Kurulu Başkanı Yıldız Nermin Kanat, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Pınar Kanat ve Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Muzaffer Kartal Kanat ile gerçekleştirdiğimiz röportajda, Kartal Kimya’nın geçmişten bugüne serüvenini konuştuk.

Öncelikle bize firmanızdan bahsedermisiniz? Kartal Kimya kim tarafından hangi hedeflerle kuruldu?

Pınar Kanat: Kartal Kimya, 1985 yılında, kimya mühendisi, Yusuf Kanat tarafından kuruldu. Yusuf Kanat, Kartal’ı kurmadan önce 16 yıl boyunca çalıştığı uluslararası bir şirkette, işe önce laboratuvarı başlatmıştı. Sonrasında aynı şirkette Türkiye’nin ilk veteriner ilaç, aroma ve yem katkı

departmanlarını kurmuştur. 1984 yılında emekli olana kadar bu bölümün yöneticiliğini yapmıştır.

Vizyonu olan, ilklerin peşinde koşan biriydi yani... Yaptığı işin de ilk duayenlerindendir. Emekli olunca da kendi işini kurmaya karar vermiştir. Sektörde elde ettiği tüm tecrübe ve bilgi birikimini Türk tarım ve hayvancılığının gelişimine katkı sağlamayı ilke edinmiştir. İşte Kartal bu değerler

üzerine kuruldu.

Ama tabii zaman içinde bu hedef sadece ülkemizle sınırlı kalmadı. Kartal, bölge ülkelerinin de isteklerine göre ürünlerini giderek çeşitlendirmeye ve ürünlerde değişiklikler yapmaya başladı. Sadece kendi ülkemizin ihtiyaçlarına değil, bölgemizdeki diğer ülkelerin de isteklerini karşılamaya başlayınca, Kartal’ın ürün çeşitliliği giderek arttı ve artmaya da devam edecek...

Kartal Kanat:

“Babam, Kartal Kimya çatısı altında Türk hayvancılık sektörünü, ilk kez en önemli ürün grupları olan amino asitler, antikoksidiyaller ve enzimlerle tanıştırdı. Türk yem katkı sektörünün gelişmesinde büyük rol oynayan duayenlerden oldu. Diğer firmalardan farkımız, üretim alanında ve otomasyonda, mikrodozajlama tesisine sahip olmamız”.

Kartal Kimya’nın kurucusu Yusuf Kanat’ın teknik bilgisinden ve geçmişte yaptıklarının Türkiye’nin yem katkı sektörü için öneminden bahsedersiniz?

Kartal Kanat: Kartal Kimya, bugüne kadar ürünlerde ileriye yönelik gelişme ve yeniliklerden ilk haberi olan ve bunlara önderlik eden şirketlerden biri oldu. Babam, Kartal Kimya çatısı altında Türk hayvancılık sektörünü, ilk kez en önemli ürün grupları olan amino asitler, antikoksidiyaller ve enzimlerle tanıştırdı. Türk yem katkı sektörünün gelişmesinde büyük rol oynayan duayenlerden oldu.

Bunların yanında, teknolojik yeniliklerde de hep öncü olmaya çalıştık. Bugün,

sektöründe Türkiye ve Avrupa’nın en yüksek teknolojiye, en modern üretim tesisi bizimki. Üstelik, babam bu tesisi 1995 yılında ülkesi için çok büyük bir yatırım yaparak inşa etti. Bu üretim tesisi, üretim alanında dünyanın önde gelen otomasyon şirketi olan Bühler firması tarafından kuruldu. Türkiye’de bu alanda, bu firmanın teknolojisini kullanarak üretim yapan tek firmayız.

Tartımdan karışıma ve paketlemeye kadar her alanda otomasyonumuz mevcut. Diğer firmalardan farkımız, üretim alanında ve otomasyonda, mikrodozajlama tesisine sahip olmamız. FAMI-QS, kalite belgelerimiz ISO 9001 en son versiyon 2015, ISO 14001 var. 2015’te uluslararası çevre ödülünü aldık. İlk defa bir premiks

firması bu ödülü aldı. Aynı zamanda, hiçbir premiks fabrikasında olmayan likit karışım tesisini de kurduk.

Ayrıca, Türkiye’de en donanımlı ekipmanlarla, en kapsamlı analizleri yapabilen laboratuvara sahip tek premiks firmasıyız. Laboratuvarımızda suda ve yağda çözünen vitaminlerin analizi, tüm ağır metallerin analizi, homojenizasyon stabilite testleri, aminoasitlerin analizleri yapıyor; çok yakında mikotoksin analizleri de yapmaya başlayabileceğiz ve laboratuvarımıza yeni yatırımlarımız da bunlarla beraber devam edecek. Bu devamlılık ve kalite konusundaki hassasiyetimiz, bize babamızdan geçti. Babamız da kaliteye, kendini sürekli kontrol etmeye ve kalitenin neresinde olduğumuzu görmeye

Pınar Kanat:
“Bir Ar-Ge departmanı kurduk bünyemizde. Ar-Ge çalışmalarısıyla yeni ürün geliştirme ve bu ürünleri sektörümüze kazandırmayı amaçlıyoruz. Bu bizi heyecanlandıran bir yenilik”

çok önem verirdi. Biz de aynı heyecan ve ilgiyi taşıyoruz.

İlk kuruluş tarihiniz 1985, seri üretime geçiş içinse 2001 tarihi görülmektedir. Bu yıllar arasındaki geçen 16 yıllık süreçte hangi gelişmeler yaşandı? Üretim tesisiniz ve kapasitenizle ilgili genel bilgiler verebilir misiniz?

Kartal Kanat: Evet, tam otomasyona geçiş yapılarak üretime 2001 yılında başladı. Arada geçen süre içerisinde teknolojik yeniliklerde hep öncü olmaya çalıştık. Daha önce de belirttiğim gibi, Türkiye, Avrupa ve Orta Doğu’da en yüksek teknolojili, en modern üretim tesisini kurduk. Türkiye’de bu alanda, dünyaca ünlü Bühler firmasının teknolojisini kullanarak üretim yapan ilk ve tek firma olduk. Kapasitemiz 10 ton/saat. Bu, bir premiks firması için oldukça yüksek bir kapasite. Ayrıca, big bag paketleme kabiliyetimiz var. 20 siloluk mikrodोजlama tesisimizde oldukça hassas tartımlar da yapabiliyoruz. Hiç bir premiks firmasında olmayan likit karışım tesisimiz var. Yeni yatırımlarımız da devam ediyor.

Günümüze gelirse, firma olarak kendinizi sektörde hangi noktada görüyorsunuz? İleriye yönelik kısa ve orta vadedeki hedefleriniz neler?

Pınar Kanat: Vizyonumuz; daha sağ-

lıklı ve doğal ürünlerle nihayetinde insan sağlığına katkıda bulunmak, ileri teknolojilerle üretim yapmak. Değerlerimiz de her zaman öncü, dürüst ve güvenilir olmak, sağlıklı ürünler üretmek. Bundan sonraki projelerimiz de bunların üzerine olacaktır. İnsan sağlığı, hayvan beslenmesi ve çiftlikten sofraya zincirin tüm halkalarını tamamlamak üzerine...

Bir Ar-Ge departmanı kurduk şirket içinde. Ar-Ge çalışmalarısıyla yeni ürün geliştirme ve bu ürünleri sektörümüze kazandırmayı amaçlıyoruz. Bu bizi heyecanlandıran bir yenilik, hatta diğer tüm premiks şirketleri için de öyle... Kendi ürünlerini üretilip ortaya yeni bir şeyler çıkarabilen şirket çok az. Yabancı şirketlerde belki, ama yerli şirketlerde bunu yapabilen yok. Bu konuda ülkemizde ilk

olmak istiyoruz.

Kartal denince akla, kaliteli, kendi ürünleriyle başarılı ve teknik gelişmeleri uygulama noktasında lider bir isim gelsin istiyoruz. Marka olma yolculuğumuz, sadece Türkiye’de değil, global pazarlarda da devam etsin istiyoruz. Kartal, Türkiye’de zaten tanınan bir marka ama biz markamızı yurt dışında, çevre ülkelerde, bizim ihracat pazarımızda da daha tanınan, bilinen bir marka haline getirmek için çalışıyoruz. Bundan sonra yapacağımız yenilikler hep bu yönde olacak.

Kartal Kimya’yı rakiplerinden ayıran özellik nedir? Müşterileriniz neden sizi tercih ediyor?

Pınar Kanat: Müşteri odaklı çalışıyoruz. Müşterilerimizi dinliyor, söyledikleri ve

"Aradığım her şey kartal.com.tr'de!"

**MÖÖÖ-ralim
düzeldi vallahi!"**

*Hem üreticilerimizi hem de son tüketicimiz olan emektar hayvanlarımızın
sağlık ve performansını düşündük, 36 yılı aşkın tecrübemizi
yepyeni bir web sitesi aracılığıyla paylaşmak istedik.
kartal.com.tr'yi sektöre çok daha faydalı olacak şekilde yeniledik.
İlgi büyük!*

Kartal Kimya tesisleri

istedikleri şeylere dikkat ederek üretim yapıyoruz. Müşterilerimiz bizim için çok önemli. Onlar başarılı olursa, biz de başarılı oluruz. Bu felsefede gittiğimiz için de tercih ediyoruz. Ayrıca hızlı çözüm üreten, güvenilir ve kalite konusunda hassas bir firmayız.

Türk yem sektörünün katkı konusunda büyük ölçüde dışa bağımlı olduğu bilinen bir gerçek. Bu bağlamda Kartal Kimya'nın ve diğer yerli üreticilerin konumunun çok önemli olduğunu biliyoruz. Bu durumda siz bu dışa bağımlılığı neye bağlıyorsunuz?

Kartal Kanat: Yem katkı sektörü olarak, hemen hemen bütün saf vitaminlerde, amino asitlerde (Lysine, Methionine, Threonine gibi), enzimlerde, antikoksidiyallerde ve diğer katkılarda tamamen dışa bağımlıyız. Çünkü dünyada bunları üreten belli başlı şirketler var ve ürünlerin çoğu bu işletmelerin tekelinde bulunuyor. Dünyadaki üretim, ham madde tedariki ve döviz kurları değişikliklerine bağlı krizlerden sektör olarak çok etkileniyoruz.

Özellikle, şirketlerle üç ve altı aylık bağlantılarda anlaşmalar yaptığımızdan böyle bir durumdan çok olumsuz etkilenebiliyoruz. Türkiye'de sektör genellikle, dünyada söz sahibi olan şirketlerle ya ortaklık yoluna gitti veya sektörün dünyadaki büyük temsilcilikleri ülkemizde faaliyete geçti. Böyle olunca,

bizler için rekabet daha güç olmaya başladı.

Dergimiz bu ay 250. sayımıza ulaşmış durumda. Dergilerimizle ilgili neler söylemek istersiniz?

Pınar Kanat: Sektörün önde gelen dergilerinden biri olan Performans dergisinin ulaşmış olduğu 250.sayısını öncelikle kutluyorum. Bilgi kirliliğinden arınmış, güvenilir ve gündemi takip eden bilgileri ile iş dünyasında takip ettiğimiz bir dergi oldu. 2012 yılından sonra ise ruminant - kanatlı sektörlerini iki uzman dergi haline getirerek yayın hayatına devam ettiğiniz derginiz ile bundan sonra da güncel ve doğru bilgileri paylaşacağınızdan eminim. Başarılarınızın devamını diler, derginizde bize yer verdiğiniz için teşekkür ederim.

Theranechron® D6

Enjeksiyonluk Çözelti / Veteriner homeopatik ürün

“Tarantula Cubensis” mucizesi

4 özelliği ile mucizevi sonuçlar

Demarkasyon

Hasarlı bölgedeki canlı ve ölü dokuların, hücresel düzeyde birbirinden ayrılmasını; her türlü ölü, yabancı ve patolojik dokuların vücuttan uzaklaştırılmasını sağlar.

Rezorpsiyon

Dokularda biriken her türlü ödem, eksudat, sıvı ve iltihap birikiminin eliminasyonunu sağlayarak iyileşmeyi hızlandırır.

Rejenerasyon

Atılan ölü dokuların yerinde veya iyileştirme gerektiren tüm dokularda hızlı düzelme ve epitelizeasyon ile şaşırtıcı bir canlanma ve iyileşme sağlar.

Antiflojistik

Şiddetli enflamasyonun oluşumunu engeller ve enflamasyonlu dokuların normale dönmesini sağlar.

ETKİN MADDESİ: 1 ml'de; Tarantulacubensis D6 1ml *Diğer bileşenler:* Etanol 286 mg ve enjeksiyonluk su

www.interhas.com.tr

 interhas®

(Veteriner Hekim) Prof. Dr. Aykut Özdarendeli öncülüğünde Kayseri Erciyes Üniversitesi'nde Covid-19 çalışmaları sürüyor

Turkovac'ın 3. faz çalışmaları başladı

Prof. Dr. Özdarendeli Veterinerlik Fakültesi mezunu. Doktorasını viroloji üzerine yaptı. ABD'de 3 yıl 'koronavirüs' çalıştı. Türkiye'de Kırım Kongo vakaları üzerine yoğunlaştı. 2009-2010'da ABD'de çalışmalarını yürüttü. 25 yıldır viroloji üzerine araştırmalar yapıyor.

Kayseri Erciyes Üniversitesi'nin geliştirdiği aşı adayının adı 'Turkovac' olarak duyuruldu. Turkovac'ın faz 3 çalışmaları da başladı. Bugüne kadarki 2 aşamayı büyük bir başarıyla geçen Turkovac'ı geliştiren Prof. Dr. Aykut Özdarendeli 1991 Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi mezunu.

1997 yılında Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde Viroloji programında doktorasını yaptı. 1998 yılında Fırat Üniversitesi Veteriner Fakültesi Viroloji Anabilim Dalına Yar. Doç. Dr. olarak atandı. 2005 yılında Doç. Dr. unvanını aldı. 2011'de Erciyes Üniversitesi Tıbbi Mikrobiyoloji

Anabilim Dalına profesör olarak görev yapmaya başladı. Prof. Dr. Özdarendeli Türkiye'deki eğitiminin yanısıra Pittsburgh State Üniversitesi ve Tennessee State Üniversitesinde postdoktora yaptı. 2015 yılında Erciyes Üniversitesi ERAGEM'i kurdu.

Prof. Dr. Özdarendeli 2015'te dünyada hücre kültür temelli Kırım Kongo Kanamalı Ateşi (KKKA) aşısının da ilk patentini alan kişidir.

"Tanıdık bir virüs: 3 yıl koronavirüs üzerine ABD'de çalıştım"

Turkovac aşısı hakkında bilgi veren

Prof. Darendeli; "Doktora sonrası ABD'de üç yıl koronavirüs üzerinde çalışmışım. Pandemi çıkınca en azından tanıdık bir virüs, bunu yenebiliriz diye düşündüm" dedi.

İlk aşı çalışmalarınız nasıl başladığı hakkında da "Aşıya çalışmaya ilk doğrulanan korona vakası Türkiye'de çıktıktan hemen sonra başladık. Vaka 11 Mart'ta çıktı. Biz hemen Rektörümüz Prof. Dr. Mustafa Çalış ile bir araya geldik. Aşı konusunu konuştuk. Ben hemen projemi hazırlayıp mart ayı sonunda çalışmalara başladım. Zaten burası 2013 yılında kurulmuş Türkiye'nin ilk aşı merkezidir. Ulusla

“Randomize-çift kör” yöntemi kullanılıyor:

TURKOVAC'ın Faz 3 çalışmalarının gerçekleştirildiği 30 merkezden biri olan, Ankara Şehir Hastanesi bünyesindeki Nöroloji Ortopedi Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları Kliniği'nin sorumlusu, Sağlık Bakanlığı Koronavirüs Bilim Kurulu üyesi **Prof. Dr. Rahmet Güner**, TURKOVAC'ın Faz 3 çalışmalarında gönüllü olması uygun bulunan kişilerin kimlik bilgilerinin gizli tutulduğunu, “randomize-çift kör” olarak adlandırılan yöntemle yürütülen uygulamaya ilişkin şu bilgileri verdi:

“Gönüllümüze merkez tarafından atanan aşı, sadece hazırlayan kişi tarafından biliniyor. Aşı uygulanan kişi de aşığı yapan da hangi aşı olduğunu bilmiyor. Bu, çalışmanın bilimsel sonuçlarının etkilenmeden ilerlemesi için son derece kıymetli.”

rarası standartlarda bir merkez, burada Kırım Kongo çalışmaları da yapıldı.

Çalışmalarımızı birikimlerimizin üzerine inşa ettik. Bir de ilginç bir tesadüf olabilir. Ben doktora sonrası Amerika'da 3 yıl 'koronavirüs' üzerine çalıştım. Ülkeye 2001'de döndüm. 2003'te Kırım Kongo vakaları çıktı. Bu vakalara yönelik çalışmaları başlattık. TÜBİTAK, Sağlık Bakanlığı ve üniversitenin işbirliğinde bir projemiz vardı. 2010'da o konuda aşı çalışmalarına başladık. 2010'dan itibaren bu aşı çalışmalarımız devam ediyordu. Bu çalışmalardaki tecrübenin çok büyük bir olumlu katkısı oldu.

Ben 2001'de döndüm Türkiye'ye. Sonrasında SARS ve MERS gördük. Koronavirüsün bu tür salgınlara yol açabileceğini görmüştük. Ama böyle büyük bir pandemi beklemiyorduk. Pandemi çıkınca biraz avantajlı olduğumuzu da düşündük. Kafamdan 'En azından ta-

nadık bir virüs, bunu yenebiliriz' diye geçirdim.

Virüsü izole ederek çalışmalarımıza başladık

İlk vaka Türkiye'de çıktığında Rektörümüz Prof. Dr. Mustafa Çalış başkanlığında toplandık ve hemen çalışmalara başladık. İlk olarak virüsü izole ederek aşı çalışmalarımıza başladık. Çok da hızlı yaptık bunu. Mart'ın 25'inde biz virüsü konfirme etmiştik. Nisan ayında genetiğini, DNA dizilimi çıkarttık. Mayıs ayında da fareler üzerinde çalışmaya başladık. Çok hızlı bir şekilde işledi bu süreç. Farelerde bu inaktif aşı adayının koruyucu olduğunu 2020'nin ağustos ayında gösterdik. Klinik öncesi çalışmaları ekimde raporladık.

ANTİKOR ORANI ÇOK İYİ

Süreci başından itibaren analitik olarak takip ettiğimiz için böyle iyi so-

nuçlar bekliyorduk. Faz 3'e geçebilmek için çok ciddi bir prosedür var. Güvenlik, kalite kontrol, üretim gibi konularda... Bunlar ciddi zaman alan süreçler. Bu süreçte sadece Erciyes Üniversitesi değil hem üretici firma hem TÜSEB tarafı çok ciddi emek verdi. Tabii biraz süreç bu anlamda uzadı. Bu insanı geriyor tabi. Fakat benim faz 2'nin iyi sonuçlanacağına dair bir şüphe yoktu. İKUM koordinesinde yürütülen faz 2'ye katılan bütün gönüllülerde antikor oluştu. Antikor miktarı kişiden kişiye fark ediyor. Tam rakam vermeyeyim ama çok iyi bir ortalama yakaladığımızı rahatlıkla söyleyebilirim. Genel ortalama çok iyi.

Mutasyon ve varyantlara

İngiliz varyantına karşı bir çalışmamız var. Çalışmalarımızın sonuçlarına göre İngiliz varyantına karşı tamamen etkili” dedi.

BRUCELLA TEHLİKESİNE KARŞI ÖNLEMLERİNİZİ ALDINIZ MI?

SÜRÜLERİNİZ TEHDİT ALTINDA OLABİLİR!

Hastalık dişilerde yavru atma, plasenta retensiyonu, vajinal akıntı, infertilite, embriyonik ve neonatal ölümlere neden olurken, erkeklerde ise epididimitis orşitis, tek ya da çift taraflı testis atrofisi, sperm anomalileri ve infertiliteye neden olmaktadır.

Duyarlı hayvanlara çoğunlukla enfekte hayvanlarla doğrudan temas yoluyla ve enfekte hayvanların akıntıları ve atıkları ile çevresel yollarla bulaşır.

Brusellozis nedir?

Sığırlarda başta B.abortus ve B. melitensis'in koyun ve keçilerde B.melitensis ve B.abortus'un önem sırasına göre etkili olduğu bulaşıcı, enfeksiyöz bir zoonoz hastalıktır.

Brucella, sürü içerisinde çok kolay yayılabilir!

Sürü içerisinde çok kolay yayılabilen Brucella etkeni hayvanların su ve gıdalarına karışarak bulaşıcılığı daha da tehlikeli hale gelmektedir. Süt, idrar, dışkı ve eklem sıvıları da bakterilerin büyük oranda yayılma kaynağını oluşturmaktadır.

Enfekte boğa ve koçların spermelerinde de etken bulunur ve çiftleşme yoluyla bulaşır. Ayrıca enfekte annelerden yavrularına anne karnında veya doğum sonrası enfekte ağız sütü ya da enfekte diğer hayvanların sütü ile beslenme sonucu bulaşma görülebilir.

Brucella mikroorganizmalarının vücuttan yok edilmesi uzun süreli ve kombine antibiyotik tedavisini gerektirir ve bu her zaman başarılı olmaz. Hayvanlar etkeni gizli olarak taşımaya devam eder ve diğer hayvanlar için enfeksiyon kaynağı olurlar.

BRUCELLA CİDDİ BİR SORUNDUR!

01

Brusellozis, dişi sığırlarda gebeliğin 5. ve 7. aylarında, dişi koyun ve keçilerde gebeliğin son iki ayında yavru atma olarak ortaya çıkar.

02

Yavru atan hayvanlar sürüde hastalığın devamını sağlayan bir enfeksiyon kaynağı olarak rol alırlar.

03

Yavru zarlarının atılamaması ve uterus iltihaplanması sonucu tekrar gebe kalma süresi uzar ve hatta kalıcı kısırlık oluşabilir.

04

Düşük oranda da olsa enfekte hayvanlardan doğan buzağılar enfeksiyonu gizli olarak taşıyabilirler.

05

Gebelik süresini tamamlayıp doğan yavruarda doğum sonrası ölüm görülebilir.

06

Yavru atma ve gebe kalma süresinin uzamasına bağlı olarak süt verimi azalır.

Brucellasız gelecek, size iyi gelecek!

BRUDOLL -A
GENÇ
Enjektabl

AKTİF BRUCELLA ABORTUS S-TİP ENJEKTABL AŞISI

BRUDOLL -A
Conjunctival

AKTİF BRUCELLA ABORTUS S-TİP GÖZ DAMLA AŞISI

BRUDOLL -M
Conjunctival

BRUCELLA MÜLTİPENSİV RİV I GÖZ DAMLA AŞISI

ROS-BENDOLL

BRUCELLA ROSE BENDAL PÜYYE TEST ANTİGENİ

SAT-A-DOLL

STANDART BRUCELLA TUP AGGLUTINASYON TEST ANTİGENİ

VİSAD 25. DÖNEM OLAĞAN GENEL KURULU YAPILDI

Ramazan BAYHAN Yönetimine Devam Kararı Çıktı

Genel Kurulda yapılan seçimler sonucunda; Ramazan BAYHAN, Taner ÖNCEL, Tuğba KÜNTÜZ, Yiğit ALTAV ve Burç KUNTER Yönetim kuruluna seçildi.

Türkiye’de halen 28 firmanın üye verdiği, sektörü 30 yıldır başarıyla temsil eden VİSAD Veteriner Sağlık Ürünleri Sanayicileri Derneği’nin 25. Dönem Olağan Genel Kurulu 2 Temmuz 2021 tarihinde Dedeman Bostancı Otel’de yapıldı. Yönetim kurulu üyelerinin de belirlendiği genel kurulda yapılan seçimler sonucunda; Ramazan Bayhan, Taner Öncel, Tuğba Küntüz, Yiğit Altav ve Burç Kunter Yönetim kuruluna seçildi.

Toplantının açılışı yönetim kurulu üyesi Tuğba Küntüz tarafından yapıldı. Genel Kurul Divan Heyeti Başkan-

lığını Şake Yalçın, yazman üyeliklerini Caner Kandemir ve Elif Karaalioğlu yaptı.

Açılıшта konuşan VİSAD Yönetim Kurulu Başkan Ramazan BAYHAN şunları ifade etti;

“Değerli üyeler, doğrusu, önceki genel kurulumuzda önümüzdeki iki yılın çok ilginç zamanlara gebe olduğunu bilmiyorduk. Maalesef Covid-19 pandemisi tüm dünyayı yaklaşık 1,5 senedir esir almış durumda. Başta sağlık çalışanları olmak üzere toplum olarak ciddi mücadeleler verildi ve telafi edi-

lemeyecek bedeller ödendi. Pandemi nedeniyle maalesef VİSAD ailesinden de can kaybımız oldu. Üyemiz Mistav firmasının değerli kurucusu Konur Alp Özçelik beyi kaybettik. Bir kez daha camiamıza ve ailesine baş sağlığı diliyorum.

Covid-19 süreci

Covid pandemisinin ekonomiye etkisi de oldukça sert oldu. Başta hizmet sektörü olmak üzere birçok farklı sektörden her ölçekteki işletmeler bu pandemiden son derecede olumsuz etkilendiler.

Genel Kurula katılan VİSAD üyeleri toplu halde

“Pandemi sürecinde, hiçbir şart ve koşul altında faaliyetleri durdurulamaz ya da ertelenemez bir sektörde çalışıyor olmanın huzurunu ve güvenini hissettik”.

Diğer taraftan, kritik bir parçası olduğumuz gıda sektörünün bu süreci en az hasarla, hatta hiç hasarsız atlattığı olmasından dolayı memnuniyetimi ifade etmek isterim. Bu süreçte, hiçbir şart ve koşul altında faaliyetleri durdurulamaz ya da ertelenemez bir sektörde çalışıyor olmanın huzurunu ve güvenini hissettik.

Bu arada bazı ezberler de bozuldu. İşimizi yapabilmek için sabah 9 akşam 5

ofise gerek olmadığını ve çoğu işlerin uzaktan da yapılabileceğini öğrendik. Bu durum, iş dünyasının pandemiden bağımsız rutinlerini değiştirme yönünde bazı önemli değişikliklere gidebileceğini gösteriyor.

Alke ve Arma da VİSAD üyesi

Yine bu dönemde aramıza 2 firma katıldı, ALKE ve ARMA da artık VİSAD üyesi. Temsilcilerine hoş geldiniz demek isterim. Bu vesileyle aramıza yeni veya yeniden katılan tüm arkadaşlar da hoş geldiler. Yine farklı sebeplerle üyeliğimizden ayrılan tüm arkadaşlarımıza da esenlikler başarılar dilerim. Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşımız Canberk Balaban’a verdiği hizmetten dolayı gıyabında çok teşekkür ediyorum. Burç Kunter’in Yönetim Kurulu üyeliği görevi devralmasından dolayı da son derecede memnunum.

Değerli dostlar, faaliyetlerimizle ilgili detaylı bilgileri birazdan Başkan

Yardımcımız Taner Öncel anlatacak. Onun için ben vaktinizi fazla almadan birkaç hususu sizlerle paylaşmak istiyorum;

Öncelik ve önem arz eden konularda Bakanlık ziyaretlerini aksatmamaya çalıştık. Bu çerçevede, Gıda ve Kontrol Genel Müdürü Mümtaz Sinan, Gıda ve Kontrol Genel Müdürü Harun Seçkin ve Veteriner Sağlık Ürünleri ve Halk Sağlığı Daire Başkanı Mustafa Bebek ile Çalışma Grubu sorumlularına ziyaretler muhtelif zamanlarda gerçekleştirildi.

Yakın dönemde yeni atanan Bakan Yardımcımız Ayşe Aylin Işıkgöce ve Genel Müdür Harun Seçkin ile yüz yüze görüşmek için randevu talebinde bulunduk ancak Covid-19 nedeniyle gerçekleştirilemedik. Bakan Yardımcısı ziyareti son derecede önemli ve yeni yönetimin bunu hızla gündemine almasında fayda gördüğümü ifade etmek isterim.

Karekod uygulaması, ilk değerlendirmelerimiz itibariyle sektörümüz açısından fizibil görünmemektedir.

E-Reçete / Karekod

İTS/ATS ve E-Reçete çalışmaları yürütülürken zaman zaman karekod uygulaması getirilsin söylemini sıkça duymaktayız. Bu konuda Yönetim Kurulumuz yakın dönemde kapsamlı bir çalışma yapmış, Sağlık Bakanlığı'na bu alanda çalışma yapan şirket yetkilileri ile toplantı yapmış ve bir rapor hazırlamıştır. Bu raporu ve önerilerimizi Bakanlığa ilettik. Karekod uygulaması, ilk değerlendirmelerimiz itibariyle sektörümüz açısından fizibil görünmemektedir. Bu konuyu Bakanlıkla daha geniş bir platformda tartışmamız gerektiğini ilettik.

Yine zaman zaman farklı taraflarca gündeme getirilen fiyat düzenlemesi konusunu bu güne kadar geliştirdiğimiz kontra argümanlarla savuşturmayı başardık. Şu anda görünen bir risk olmamakla birlikte ileride yeniden gündeme gelmesi muhtemel konulardan bir tanesidir.

Veteriner Tıbbi Ürünlerin Düzenlenmesi

Diğer bir önemli husus da; AB'de Veteriner Tıbbi Ürünlerin Düzenlenmesine yönelik en son çıkartılan yasal belge niteliğindeki 2019/6 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün

2022 yılında Avrupa'da uygulamaya girmesidir. Bu tüzüğün orijinali ve Türkçe tercümesi üyelerimizle paylaşılmıştır. Tüzüğün derinlemesine incelenerek sektörümüze etkisinin ortaya konulması ve Türkiye'nin uyumu ile ilgili strateji belirlenmesine yönelik çalışmalarımız sürmektedir. Üyelerimizin de bu belgeyi derinlemesine inceleyerek görüşlerini bildirmelerini bekliyoruz.

VİSAD'ın sektörel ve ulusal bazda tanıtılması yönünde bazı faaliyetlerimiz oldu. Diğer sektör oyuncularıyla daha yakın bir ilişki kurmasına yönelik bir girişimde bulunduk. Bu amaçla Hayvansal Gıda Güvenliği Platformu adında bir inisiyatif kurma konusunda tüm sektör oyuncularına çağrıda bulunduk ancak belki de pandemi şartları vs yüzünden olumlu cevap alamadık. Bu konunun önemli olduğunu ve yüz yüze yapılacak görüşmelerle yeniden değerlendirilmesine yönelik bir çaba içinde olmaya devam edeceğimizi de ifade etmek isterim.

VİSAD ile Gıda Güvenliği Derneği Dünya Gıda Güvenliği Günü etkinliği kapsamında 9 Haziran 2021 günü Hayvansal Ürünlerde Gıda Güvenliği konulu bir webinar düzenledi. İki STK'nın işbirliği açısından iyi bir başlangıç olduğu kanaatini taşıyorum.

Aynı şekilde BESD-BİR bünyesinde oluşturulmuş Veteriner Tıbbi Ürün Komisyonu üyeleri ile VİSAD Tek Sağlık Çalışma Grubu Kanatlı Zoonozlar Komitesi üyeleri dün (1 Temmuz) itibariyle bir araya gelerek bilgi değişiminde bulundular. Son derecede verimli bir toplantı olduğunu ve devamının talep edilmiş olmasını duydum ve çok memnun oldum. Bunu devam ettireceğiz.

Yine çok önem verdiğimiz iki aktiviteyi 24. Dönem içerisinde hayata geçirmek amacıyla girişimlerde bulunduk ancak muhtelif sebeplerle maalesef gerçekleştirilemedik.

İlki üyelerimize yönelik olarak Genel anlamda Avrupa Birliği, Veteriner Tıbbi Ürünler Mevzuatı ve Uluslararası Kuruluşlar konulu bir seminer düzenlemeyi çok arzu etmiştik. Bu kapsamda öncelikle Tarım ve Orman Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünü ziyaret ederek ve sonrasında yazılı başvuru yaparak sunum yapmak üzere 3 AB uzmanı görevlendirilmesini talep ettik. Seminerin 2019 yılı Aralık ayında İstanbul'da yapılması için hazırlıkları sürdürdük. Ancak sunumları ön değerlendirmemizde sektörümüz için çok faydalı olamayacağını düşünerek semineri askıya almak zorunda kaldık.

DAHA MUTLU İNEKLER İÇİN, SÜRÜNÜZÜN SESİNE KULAK VERİN!

Yeni nesil inek takip sistemi, sürünüzdeki her hayvanı (buzağı, düve, sağmal), tüm hayatları boyunca ve laktasyonun her evresinde, %95'e varan doğruluk oranına sahip gerçek zamanlı veriler ile izleyerek sağlık problemlerinin erken teşhisine ve doğru müdahaleye destek vermek için geliştirilmiştir.

Farklı tip tasma modelleri, uygulama seçenekleri ile sürünüzdeki tüm hayvanları doğumdan itibaren sürüden ayrılana kadar takip edebilirsiniz.

- Sağmal sürüde gebelik oranlarını geliştirir, geviş ile sağlık sorunlarını erken tespit eder, grup rutini ve sıcaklık stresi takibi ile kârlılığınızı arttırabilirsiniz.
- Düveler için geliştirilen uygulama ile, düve popülasyonunun gebe kalma oranını arttırır, sağlıklı bir sağmal sürece geçişini takip edebilirsiniz.
- 0 - 6 aylık yaş aralığındaki buzağılarınızda, genç sürü yönetim uygulaması ile doğum sonrası yaşanan problemleri erken teşhis edip buzağı kayıplarını azaltabilirsiniz.

www.allflex.global

İLETİŞİM:

Doğuş Palavan Özkan
dogus.palavan@merck.com
+90 530 149 45 05

İkincisi de GMP konusunda yaşanan bazı sıkıntıların aşılmasına yönelik olarak AB ülkelerindeki uygulamanın detaylarını bizimle paylaşmak üzere uzun araştırma sonrasında konuşmacıyı belirledik ve 17 Haziran 2020 tarihinde Ankara'da bir eğitim toplantısı planladık. Ancak pandemi nedeniyle bu eğitimi de iptal etmek durumunda kaldık.

Her iki konunun da önümüzdeki dönemde farklı bir şekilde ancak yeniden gündeme alınmasında fayda görüyorum. 25. Dönem Olağan Genel kurulumuzun hayırlı olmasını diliyorum.”

24. Dönem Faaliyet Raporu Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Dr. Taner Öncel tarafından sunuldu.

Öncel; üyelere faaliyet raporunun

dağıtıldığını, VİSAD Genel Sekreterliğinin tüm üyeler ve iletişim grubuna düzenli olarak aylık çalışma raporu gönderdiğini, bu nedenle çok özet ve öncelikli bilgiler aktaracağını belirtti. Öncel sunumunda 24. Dönem içerisinde; yeni üye olarak 2 firmanın VİSAD ailesine katıldığını, 20 üyenin görev değişikliği nedeniyle üyelikten ayrıldığını, 20 yeni üyenin kaydının yapıldığını, halen 28 firmanın üye verdiğini, bu dönem içerisinde 17 adet Yönetim Kurulu toplantısı yapıldığını ve 54 karar alındığını, Bakanlıkta Genel Müdür, Daire Başkanı, Çalışma grupları ve uzmanlar düzeyinde muhtelif ziyaretlerin yapıldığını, Yönetim Kurulu ve VİSAD çalışma gruplarıyla toplantılar yapıldığını, Üyeler ve iletişim grubu ile etkin iletişim yapıldığını (145 kişilik mail grubu), mesleki kuruluş ve ilgili STK'ları ile yakın işbirliği yapıldığını, toplantı ve etkinliklere VİSAD adına katılım yapıldığını, Covid 19 önlemleri ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığının yayınladığı genelgelerin hızlı şekilde üyelere iletilmesini, bu kapsamda veteriner ilaçları ve aşılarının hassas ürün kapsamına alınmasının sağlandığını, ithalat ve ihracat dökümanlarının İTS/ATS üzerinden yapıldığını, elektronik imza kullanımının kabul edildiğini, pazarlama izinleri ile ilgili olarak ortak ürün özellikleri özetinin yayınlanmasının talep edildiğini, dosya güncellemelerinin 3

yıl süreyle uzatılmasının Bakanlıktan talep edildiğini, 2022 yılında AB de yürürlüğe girecek 2019/6 sayılı Veteriner Tıbbi Ürünler Yönetmeliğinin değerlendirilmesi ve VİSAD görüşünün hazırlanması için çalışmalara başlandığını, Yönetmeliğin tercümesinin üyelere paylaşıldığını, Eylül ayında raporun sonuçlanmasının planlandığını, Pandemi nedeniyle Bakanlıktan GMP sertifikalarının geçerlilik süresinin uzatılması ve GMP denetimlerinin ertelenmesinin istendiğini, Bakanlığın olumlu cevap verdiğini, İTS ve ATS konusunda görüş ve önerilerin Bakanlığa yazılı ve sözlü olarak iletildiğini, sahada yaşanan sorunlarla ilgili çeşitli konularda yazıların Bakanlığa iletildiğini ve sonuçlarının takip edildiğini, 2020 yılının Ağustos ayında VİSAD bünyesinde Tek Sağlık Çalışma Grubu (TSÇG) oluşturulduğunu, TSÇG altında; Akılcı Antibiyotik Yönetimi, Ruminat Zoonotik Hastalıklar, Kanatlı Zoonotik Hastalıklar, Evcil Hayvanlar Zoonotik Hastalıklar ve Vektörlerle Bulaşan Zoonotik Hastalıklar komiteleri oluşturulduğunu, Türkiye'de aşı Üretiminde Yaşanan Öncelikli Sorunlar ve Beklentiler konusunda bilgi alışverişinde bulunmak üzere Yönetim Kurulunun üyelerimiz Vetall ve Dollvet şirketlerinin ziyaret edildiğini, İVHO tarafından düzenlenen “Veteriner Tıbbi Ürünlerin Kullanımı ve Dağıtımında Yaşanan Sorunlar ve Sektöre İlişkin Gelişmeler” konusunda fikir

alış verişinde bulunmak toplantıya katılım sağlandığını, A.Ü. Veteriner Fakültesi VETANKA etkinliğine katılım sağlanarak “Veteriner Sağlık Ürünleri Endüstrisinin İhtiyaç Duyduğu Yetkinlikler” konulu sunum yapıldığını, A.Ü. Veteriner Fakültesi tarafından organize edilen “Antibiyotik Farkındalık Günü” paneline konuşmacı olarak katılım sağlandığını, TÜBİTAK bünyesinde Türkiye Sanayi Sevk ve İdaresi Enstitüsü tarafından Tarım ve Orman Bakanlığı için yürütülen Veteriner Aşılı Üretim Modeli araştırma Projesi üzerine VİSAD görüşünü aktarmak üzere online toplantıya katılım sağlandığını, BESDBİR Veteriner Tıbbi Ürün Komitesi ile VİSAD TSÇG Kanatlı Zoonotik Hastalıklar Komitesi üyelerinin katılımıyla Bilgi alış verişi toplantısı yapıldığını, Medya iletişimi konusunda sektörel dergilerde röportaj verildiğini, AGRO TV ve ÇİFTÇİ TV canlı yayın programlarına güncel konular üzerine canlı yayın konuğu olarak katılım sağlandığını dile getirdi.

Denetleme kurulu raporu Denetleme Kurulu üyesi Gülay Kabak tarafından okundu. Yönetim Kurulu Faaliyet Raporu ile Denetleme Kurulu Raporu ayrı ayrı oylanarak oy birliği ile ibra edildi.

Dönem bütçesi yönetim kurulu üyesi Yiğit Altav tarafından sunulduktan sonra üyelerin ibrasına sunuldu ve oy birliği ile ibra edildi.

2021-2022 yılı tahmini bütçesi ve üye

aidatları konusunda yönetim kurulu üyesi Yiğit Altav tarafından katılımcılara gelirler, giderler ve yapılacaklar konusunda ayrıntılı bilgiler verilerek tahmini bütçe açıklandı ve üye aidat miktarları belirlendi.

Yönetim Kurulu ve Denetleme Kurulu İçin Seçimler Yapıldı

Gerçekleşen seçimlerde Yönetim Kurulu asıl üyeliklerine; Ramazan Bayhan, Taner Öncel, Tuğba Küntüz, Yiğit Altav ve Burç Kunter Yönetim Kurulu yedek üyeliklerine; Selin Şahin, Ahmet Kargı, Alper Keskiner, Gürkan Ulusoy ve Cansel Tekmen seçildi.

Denetleme Kurulu Asıl üyeliklerine; Gülay Kabak, Kenan Topçu ve Sena

Dalkıran, Denetleme Kurulu Yedek üyeliklerine; Onur Giray, Yeşim Koç, Cevdet Akdoğan seçildi.

Dilek ve temenniler bölümünde söz alan Yönetim Kurulu Başkan Ramazan Bayhan, kendilerine teveccüh gösteren üyelere teşekkür etti. VİSAD üyelerinin bilgi altyapısının gelişmesi, kurumlarla sürdürülebilir iletişim, üyelerin günlük hayatta karşılaştıkları sorunları çözmede çaba harcayacaklarını, VİSAD'ın 300-400 Milyon Euro'luk bir hacmine rağmen hayvan sağlığı ve refahını koruma, gıda güvenliği ve güvencesine katkı, zoonoz hastalıklarla mücadele, toplum sağlığına destekte önemli sorumlulukları bulunduğunu, omuzlarına daha fazla sorumluluk bindiğinin farkında olarak daha çok çalışmaya gayret edeceklerini söyledi.

Divan Heyeti Başkanı Şake Yalçın, köklü bir dernek olarak VİSAD'ın önemli bir birikim sahibi olduğunu, çalışmalarından üyelerin memnuniyet duyduğunu belirterek genel kurulu kapattı.

Yönetim Kurulu Üyeleri Arasında Görev Dağılımı Yapıldı

VİSAD 25. Dönem Olağan Genel Kurul toplantısından sonrasında Yönetim Kurulu üyeleri toplanarak aşağıdaki şekilde görev dağılımı yaptı.

Ramazan Bayhan: Yönetim Kurulu Başkanı

Dr. Taner ÖNCEL: Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı

Tuğba KÜNTÜZ: Sekreter Üye

Yiğit ALTAV: Sayman Üye

Burç KUNTER: Üye

Denetleme Kurulu Başkanı Gülay KABAK oldu.

Meme sağlığında kontrolü çok zor
olan *Streptococcus uberis*'e
karşı :

KONTROL
ARTIK SİZDE!

Vet. Hekim Serkan Biçer / HIPRA Türkiye Genel Müdürü

Son yılların yükselen yeni tehdidi, klinik mastitislerin yıldırıcı bakterisi olarak bilinen *Strep. uberis*'e karşı HIPRA tarafından geliştirilen, alanında Dünya'daki ilk ve tek sub-unit aşı olan, Avrupa İlaç Ajansı (EMA) ruhsatlı UBAC® adlı yeni ürün ülkemizde de değerli veteriner hekimlerimizin hizmetine sunuldu.

UBAC® Lansmanı, pandemi koşulları nedeniyle veteriner hekimlerimizin güvenliği düşünülerek çevrimiçi olarak gerçekleştirildi ve oldukça ilgi gördü. UBAC® Lansman Yayını 16 Haziran 2021 tarihinde saat 21.00'da üç ülkede eş zamanlı olarak başladı. Çevrimiçi gerçekleştirilen canlı yayın, Türkiye'den 310, KKTC ve Azerbaycan'dan ise 96 olmak üzere toplam 406 Veteriner Hekim tarafından izlendi.

UBAC® Lansman yayınında gerçekleşen sunumlarda, *Strep. uberis* ve epidemiyolojisi, UBAC®'ın araştırma ve geliştirme süreci, UBAC® saha sonuçları ve UBAC®

ürün bilgisi gibi detaylı ve ilgi çekici bilgiler paylaşıldı. Biz de meme sağlığında kontrolü çok zor olan *Strep. uberis*'e karşı "KONTROL ARTIK SİZDE!" sloganıyla sunulan UBAC®'ın çevrimiçi canlı lansman yayınından aldığımız "ekran alıntılarını" vasıtasıyla hazırladığımız bu haberi siz değerli okurlarımızla paylaşıyoruz.

UBAC® canlı lansman yayını, konuşmacılar ve konu başlıkları hakkında kısa bir tanıtım videosu ile başladı. İlk konuşmacı olan HIPRA TÜRKİYE Genel Müdürü Vet. Hekim Serkan Biçer açılış konuşmasını gerçekleştirdi.

SERKAN BİÇER:

"UBAC® dünyadaki ilk ve tek sub-unit mastitis aşısıdır."

HIPRA TÜRKİYE Genel Müdürü Serkan Biçer konuşmasına HIPRA'nın tarihçesi ve kronolojik gelişimi hakkında bilgi vererek başladı. 1954 yılında İspanya'da mütevazı bir ofiste, 4 girişimci veteriner hekimin kurduğu HIPRA'nın yıllar içinde yaptığı yatırımlarla gelişerek, bugün 5 kıtada 40'ı aşan ülkedeki ofisleri, son teknoloji ile donatılmış üretim ve Ar-Ge merkezleri, 120'ye varan ülkedeki ticari faaliyetleri ile dünyanın en önemli

Çok Uluslu Hayvan Sağlığı firmalarından biri haline geldiğini söyledi.

'Koruyucu Veteriner Hekimlikte Global Referans.'

Serkan Biçer, Koruyucu Veteriner Hekimliğin stratejik önemini ilk kavrayan firmalardan biri olduklarını ve son 50 yılda aşı alanında önemli deneyimlerinin geliştiğinden bahsederek, 2008 yılında 'Koruyucu Veteriner Hekimlikte Global Referans' kurumsal vizyonlarını duyurduklarını ifade etti.

Sözlerine son 10 yılda, alanında farklı ve inovatif 22 yeni aşıyı geliştirip pazara veren öncü firma olduklarını vurgulayarak devam etti. Konuşmasında özellikle mastitis aşısı alanında çok önemli yatırımlar yaptıklarından bahsederek Hipra Türkiye Genel Müdürü Serkan Biçer, büyükbaş ve küçükbaş mastitislerine yönelik 4 farklı inovatif mastitis aşısı ile bu alanda uzun yıllardır global pazar liderliğini sürdürmenin gururunu yaşadıklarını belirtti.

Mastitis'in süt hayvancılığında karşımıza çıkan en maliyetli hastalık oldu-

ğunu belirterek son yılların yükselen tehdidi olan *Strep. uberis*'in, çok uzun ve masraflı bir tedavi süreci olmasına rağmen, tedavide başarı oranının çok düşük olduğunu ve bu inatçı özelliği nedeniyle, Veteriner Hekimlerin "Yıldırıcı Bakteri" olarak adlandırdığı *Strep. uberis*'e karşı bilinen mastitis kontrol programlarının yetersiz kaldığını söyleyen Hipra Türkiye Genel Müdürü Serkan Biçer, konuşmasını "Bugün, *Strep. uberis*'e karşı geliştirdiğimiz ve yine Avrupa İlaç Ajanlığından ruhsatlı, dünyadaki ilk ve tek sub-unit mastitis aşısı olan UBAC®'ı ve arkasındaki inovatif teknolojiyi mesleğimizin hizmetine sunmanın heyecanını yaşıyoruz" cümlesiyle bitirerek lansman yayını için start verdi.

İkinci sırada ABD Cornell Üniversitesi QMPS (Kaliteli Süt Üretim Servisi) Kıdemli Direktörü Prof. Dr. Paolo Moroni, *Strep. uberis*'in etiyolojisi ve kontrol stratejileri hakkında bilgi verdi. Prof. Dr. Paolo Moroni, Türk Veteriner Hekimlerine özel olarak hazırlanmış olduğu sunumda şu konulara dikkat çekti:

PROF. DR. PAOLO MORONI: "Strep. uberis'i daha iyi anlamaya ve yönetmeye çalışmalıyız."

ABD Cornell Üniversitesi QMPS (Kaliteli Süt Üretim Servisi) Kıdemli Direktörü Prof. Dr. Paolo Moroni konuşmasına veteriner hekimlerimizi selamlayarak başladı. Süt işletmelerinde *Strep. uberis*'in dünya çapında ne kadar yaygın ve önemli bir sorun olduğunu rakamlarla paylaşan Prof. Dr. Moroni, diğer ülkelerle benzer şekilde Türkiye'de de çevresel streptokoklar ve koliformların neden olduğu klinik mastitislerin işletme yönetimi açısından kontrolünün önemine değindi.

"Strep. uberis tedavisi ve iyileştirilmesi en zor mikroorganizmalardan biridir."

Strep. uberis'in çevresel bir mastitis etkeni olmasına rağmen bulaşıcı ve fırsatçı mastitis etkenlerinin karakteristik özelliklerini de taşıdığını belirten Prof. Dr. Moroni sunumunda yer alan Petterson-Wolfe çalışmasının bize verdiği bir mesaj olarak *Strep. uberis*'in tedavisi ve iyileştirilmesi en zor

Hipra Veteriner Müstahzarlar Ticaret Limited Şirketi - Yukarı Dudullu Mahallesi Mecidi Fazıl Bulvarı
Keyap Çarşı Sitesi B2 Blok No: 44/29 - 34775 Ümraniye, İstanbul - Türkiye
Tel: (0216) 526 60 00 - Faks: (0216) 526 60 01 - turkey@hipra.com - www.hipra.com

mikroorganizmalardan biri olduğunu belirtti. Bazı durumlarda veteriner hekimlerin tedaviden olumlu yanıt alabileceğini ancak tekrarlayan vakalardan ötürü sonraki bir vakada bu bakteriyle savaşmanın gerçekten zor olduğunu görececeklerini ifade etti. Bu bağlamda aşılamanın önemine değinerek her ülkenin farklı yol haritalarıyla bunu başarabileceğini vurguladı.

“Prof. Dr. Paolo Moroni, *Strep. uberis* açısından üç önemli noktanın; etkenin kendisi, etkenin global bir sorun olduğu ve etkenden korunmanın önemi olduğunu belirtti.”

Strep. uberis'in etiyolojisi ve kontrol stratejileri hakkında bilgi vermeye devam eden Prof. Dr. Moroni, tüm dünyada antibiyotik kullanımının ve antimikrobiyal direncin azaltılmasında veteriner hekimlerin ne kadar önemli bir rolü olduğunu belirterek buzağılarda antibiyotikli sütle beslenmenin azaltılması ve selektif kuru dönem tedavisine geçmeye çalışılması konularına da değindi. *Strep. uberis*'i daha iyi anlamaya ve yönetmeye çalışmamız gerektiği çağrısında bulunan Prof.

Dr. Moroni, bir ineğin etkeni diğerine yayma olasılığını önlemekten bahsederken özellikle yataklıkların daha iyi yönetimi ve ineği korumak için aşılamanın önemini vurgulayarak tüm bunların *Strep. uberis* kontrolünde çiftlikte geliştirmemiz gereken önemli noktalar olduğunu ifade etti. Prof. Dr. Paolo Moroni, *Strep. uberis* açısından üç önemli noktanın; etkenin kendisi, etkenin global bir sorun olduğu ve etkenden korunmanın önemi olduğunu belirterek sunumunu bitirdi.

Prof. Dr. Paolo Moroni'den sonra Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Doğum ve Jinekoloji Ana Bilim Dalından Prof. Dr. Yaşar Ergün, *Strep. uberis* hakkında kendisine yöneltilen soruları yanıtladı.

PROF. DR. YAŞAR ERGÜN ile *Strep. uberis* HAKKINDA EN ÇOK MERAK EDİLENLER

SORU: Bir çiftlikte klinik mastitis probleminin *Strep. uberis* kaynaklı olduğunu öğrendiğinizde ilk tepkiniz ne olurdu ?

CEVAP: Çiftlik adına biraz üzülürdüm.

Kendi adıma da hafif çekince yaşadım. Çünkü *Strep. uberis* bizim çiftliklerde uyguladığımız meme sağlığı kontrol programlarında öncelediğimiz etkenlerden birisi değil. Çünkü biliyoruz ki bulaşıcı mastitis etkenlerine göre meme sağlığı kontrol programları dizayn edilmiştir. O yüzden klasik olarak uyguladığımız yöntemler bu etkende çok işe yaramayacağı için çekinirdim.

SORU: *Strep. uberis*'i mastitise sebebiyet veren etkenler içerisinde hangi grupta değerlendirirsiniz?

CEVAP: Hem çevresel özellikleri ön planda, fırsatçı bir patojen olarak ortaya çıkabiliyor aynı zamanda bulaşıcı karakter kazanabiliyor. Yani meme sağlığı ile ilgili etkenleri sınıflandırdığımızda birisi bulaşıcı, diğeri çevresel en sonuncusu da fırsatçı etkenlerdir. Üç karakteri birden kendi üzerinde toplayan bir etkenle karşı karşıyayız.

SORU: *Strep. uberis*'in tekrarlayan klinik mastitislere neden olmasını nasıl açıklarsınız?

CEVAP: *Strep. uberis* etkeni evet çevresel

DR. ROSA COLLADO

BAC antijeninin üretimi kolay değildir.

bir etken ama bulaşıcı karakteri var. O yönü ile ön plana çıkıyor.

Hyaluronidaz etkeni üretim kabiliyetinde, bu dokulara yayılma konusunda kendisine güç veriyor. Biyofilm üretiyor, bu sayede antibiyotikler ve vücut savunma sisteminden kaçınma kabiliyeti var. Çevresel bir etken iken, bulaşıcı karakter kazanması ve fırsatçı olabilmesinden dolayı sıklıkla tekrarlayan enfeksiyonlara sebep oluyor. Sıklıkla tekrarlayan derken illa *Strep. uberis* enfeksiyonunun sonra *Strep. uberis* enfeksiyonu oluşması gerekmiyor. Meme birinci olarak hangi etkenle enfekte olursa olsun ikinci enfeksiyon çoğunlukla *Strep. uberis* kaynaklı şekilleniyor.

SORU: Bir *Strep. uberis* vakasının işletmeye maliyeti ne kadardır?

CEVAP: Güncel fiyatları alarak yaklaşık olarak bir hesap yaptım. En büyük kayıp tabii ki atılan süt. Biliyorsunuz *Strep. uberis* için tedavi süreleri uzun. Üç günlük tedavileri artık düşünmeyin bile, minimum 5 günlük tedaviyi kullanmalıyız. *Strep. uberis* 8-10 gün tedavi gerektiriyor. O sebeple de atılan

süt büyük oranda maliyeti oluşturmak kaydıyla, güncel fiyatlarla 130 Euro ile 200 Euro arasında tedavi maliyetleri ortaya çıkıyor. Tabii tek meme mi yoksa birden fazla meme mi enfekte olmuş bu maliyeti etkiliyor.

SORU: *Strep. uberis* kaynaklı mastitislerin kontrolünde aşılama bir seçenek midir, neden?

CEVAP: Bizim sürülerde uyguladığımız meme sağlığı kontrol programlarının pek işe yaramadığı bir etken. O nedenle eğer elimizde bir aşı varsa bu aşığı mutlak surette *Strep. uberis* kontrolü amacıyla kullanmalıyız.

DR. ROSA COLLADO ile UBAC®'İN TASARIM ve Ar&Ge SÜRECİ

Prof. Dr. Yaşar Ergün'ün ardından Hipra Global Ar&Ge departmanından Dr. Rosa Collado, UBAC®'in tasarlanma aşaması, geliştirilme süreci ve altında yatan teknoloji hakkında detaylı bilgiler verdi. Özellikle ürünün geliştirilmesi sürecinde sunumuna dahil etmiş olduğu videolar oldukça özenle hazırlanmış ve

dikkat çekiciydi. "HIPRA olarak, zorlu bir süreç olan UBAC® aşımını geliştirmek tam olarak 9 yılımızı aldı" diyerek sözlerine başlayan Dr. Rosa; sahadaki tüm farklı *Strep. uberis* suşlarına karşı koruma sağlayacak "heterolog korumayı" nasıl başardıklarını anlattı. "Biyofilm Adezyon Bileşeni" olarak bilinen BAC hakkında bilgi veren Dr. Rosa aşının tasarım sürecini ve teknik detaylarını izleyiciler ile paylaştı. UBAC®'in "Hipramune® U" adında yepyeni bir adjuvan kombinasyonu ihtiva ettiğinden bahseden Dr. Rosa bu kombinasyonun taşıyıcı rolünden ve en önemlisi Hayvan Sağlığı sektöründe ilk defa UBAC®'ta kullanılan ve antijen sunan hücrelerin olgunlaşmasını güçlendirerek aşının immunojenitesini artıran (Monophosphoryl lipid A) MPLA'den bahsetti. Bu sayede immun yanıtın daha hızlı aktive olduğunu ve böylelikle hem sütte hem de serumda spesifik antikorların üretilip, salındığını ifade etti. HIPRA olarak, "BAC antijeni" ve "Hipramune® U" kombinasyonu ile inovatif ve sub-unit karakterde yepyeni bir aşı olan UBAC®'i geliştirdiklerini belirterek sözlerini bitirdi.

Dr. Michal Pochodyla
Vet. Hekim
Mastitis Global Marka Müdürü

ruhsatlandırmamızı sağlayan saha çalışmalarını sunmak istiyorum.

**DR. MICHAL POCHODYLA:
ÇALIŞMALAR “ALTIN STANDART”
SERTİFİKASYONUNA SAHİP.**

Dr. Rosa Collado’dan sonra HIPRA’da “Mastitis Marka Müdürü” olarak çalışan Dr. Michal Pochodyla yeni aşırı Avrupa İlaç Ajansında (EMA) ruhsatlandırmalarını sağlayan saha çalışmasını sundu. Çalışmanın “Altın Standart” sertifikasyonuna sahip olduğunu söyleyerek sunumuna başlayan Dr. Pochodyla aynı zamanda çalışmanın farklı çiftliklerde eş zamanlı olarak yapıldığından, bir plasebo kontrol grubu varlığında ve çalışmanın ‘Çift Kör’ olarak gerçekleştirildiğinden yani ne veteriner hekimlerin ne de çiftlik yönetimlerinin hangi ineğe hangi ürünün verildiğini bilmediğini ifade etti. Yine bu çalışmayı klinik araştırmalarda kullanılan en yüksek uluslararası kalite standardı olan Altın Klinik Sertifikasyon Prosedürlerine uygun olarak; farklı yönetimleri ve sağım sistemleri olan, farklı süt ürünleri elde etmeye yönelik çalışan altı farklı süt işletmesinde gerçekleştirdiklerini belirtti. Dr. Pochodyla

çalışmanın bir yıl, dört mevsim ve üç farklı bölgede süt kalitesi uzmanı 10 veteriner hekimin katılımı ile gerçekleştirildiğine de değindi. Dr. Pochodyla seçilen tüm çiftliklerde geçmişte *Strep. uberis* klinik mastitisi geçirdiklerini gösteren kayıtların olduğundan ve *Strep. uberis*’in varlığının çalışma öncesinde gelen tank sütü örneklerinin mikrobiyolojik analizleri ile doğrulandığından bahsetti.

“UBAC® ne kadar başarılı oldu?” sorusu ile konuşmasına devam eden Dr. Pochodyla; *Strep. uberis* mastitis insidansının UBAC® uygulanan grupta %53 oranında daha az görüldüğünü vurgulayarak, benim için bu; “Aşının saha koşullarında olağanüstü performansını gösteren anahtar bir parametredir” dedi. *Strep. uberis*’in neden olduğu vaka sayılarında ise UBAC® uygulanan grupta %49 daha az vaka görüldüğünü belirtti. Spesifik olarak UBAC® ile aşılanmanın, laktasyonun ilk yarısında klinik mastitise karşı antibiyotik tedavisi yapılan gün sayılarını %56 oranında azaldığını belirten Dr. Pochodyla

yine laktasyonun ilk yarısında UBAC® ile aşılanan grubun plasebo grubuna kıyasla 456 litre daha fazla süt ürettiğini ve bunun günde 3,1 litre daha fazla süte karşılık geldiğini ifade etti. Sonuçlar o kadar başarılıydı ki laktasyon sonuna kadar neler olacağını görmek için çalışmayı uzatmaya karar verdik diyen Dr. Pochodyla, UBAC® ile aşılanmanın tüm laktasyon boyunca *Strep. uberis* kökenli klinik mastitisleri %55 oranında azalttığını, bunun UBAC® ile saha koşullarında mükemmel etkinliğin ispatlandığını söyledi. Elde edilen verilere göre; “UBAC®, *Strep. uberis* klinik mastitis insidansını yarı yarıya azaltır. İkinci olarak, UBAC® mastitise karşı kullanılan antibiyotik tedavi sayılarını azaltır. Üçüncü olarak, UBAC® *Strep. uberis* ile enfekte sürülerde; Somatik Hücre Sayılarını düşürür ve Süt Kayıplarını azaltır” diyerek konuşmasını tamamladı.

Dr. Michal Pochodyla’dan sonra Hollanda’da Startvac® ve UBAC® kullanılan bir işletmede aşılama ile bire üç oranında yatırım getirisi elde ettiklerini

UBAC® LANSMANI / TÜRKİYE, AZERBAIJAN, KKTC

UBAC®

Strep. uberis'e karşı sub-unit aşı. BAC + HIPRAMUNE® U

Strep. uberis'e karşı spesifik ilk ve tek aşı

Vet. Hekim Gökhan İlhan
Ruminant Teknik ve Pazarlama Müdürü
Türkiye, Azerbaycan, KKTC

HIPRA

Birçok ülkede neredeyse klinik mastitis örneklerinden izole edilen ana bakteri haline geliyor. Strep. uberis klinik anlamda bizi yoran ve yıldırان bir bakteri. Strep. uberis kaynaklı mastitisleri meslektaşlarımıza sorduğumuzda aldığımız cevap hep aynıydı: Hayal Kırıklığı !

ve bunu nasıl başardıklarını danışman veteriner hekimleri ile beraber aktaran orta ölçekli bir süt işletmesinin hikayesini izledik.

Son olarak Hipra Türkiye'den Ulusal Teknik ve Pazarlama Müdürü Veteriner Hekim Gökhan İlhan yayın sonuna kadar sabırsızlıkla beklenen UBAC®'ın tüm özelliklerini veteriner hekimlerimize detaylı bir şekilde aktardı. İşte Veteriner Hekim Gökhan İlhan'ın lansman sunumu ve UBAC® hakkında merak edilenler.

VETERİNER HEKİM GÖKHAN İLHAN:
Strep. uberis Enfeksiyonlarında, Kontrol Artık Sizde !

UBAC® isimli yeni ürünümüzün lansman yayınına katıldığınız için HIPRA ve şahsım adına teşekkürler. Hipra Türkiye'nin "Ulusal Teknik ve Pazarlama Müdürü" olarak sizlere ürünü-

mü zü tanıtmaya çalışacağım. *Strep. uberis*'in kontrolü artık sizde!

Mastitis'te epidemiyolojinin bulaşıcı etkenlerden çevresel etkenlere doğru bir değişimde olduğu gerçeğini dikkate almalıyız. Bununla birlikte artan süt verimi, beslenme, genetik gibi işe karışan diğer faktörlerde tartışılabilir. Mastitis kontrol planları bulaşıcı mastitisler üzerindeki etkiliyken, çevresel mastitis etkenlerinden *Strep. uberis* üzerinde özellikle son yıllarda artan prevalansı sebebiyle etkili olmadığı sonucuna varabiliriz. *Strep. uberis* prevalansındaki artış önemlidir. Birçok ülkede neredeyse klinik mastitis örneklerinden izole edilen ana bakteri haline geliyor. *Strep. uberis* klinik anlamda bizi yoran ve yıldırان bir bakteri. *Strep. uberis* kaynaklı mastitisleri meslektaşlarımıza sorduğumuzda aldığımız cevap hep aynıydı: Hayal Kırıklığı !

Sürekli tekrarlayan klinik mastitislerin yarattığı bir hayal kırıklığı. Bu sürekli tekrarlar kullanmış olduğumuz antibiyotiklere rağmen geliyor ve aynı zamanda antibakteriyal direnci de artırıyor. Antibiyotiklere karşı artan direnç, uzamış tedavilere duyulan ihtiyaç, antibiyotik kullanımına ilişkin yasal kısıtlamalar, geleneksel mastitis kontrol programlarının yeterli gelmemesi, bizi antibiyotikler yerine alternatif ürünler aramaya zorluyor. Şunda hemfikiriz: Mevcut stratejiler *Strep. uberis*'in kontrolünde yeterli değil. *Strep. uberis*'i kendisine spesifik, yeni ve benzersiz bir araç ile kontrol altına alın. *Strep. uberis*'i kontrol etmek için özel olarak tasarlanmış yeni bir araca ihtiyacımız var. Mastitis Kontrol Planında bir devrime ihtiyacımız var. *Strep. uberis* kontrolünde var olan bu boşluğu doldurmak ve enfeksiyonla mücadele etmenin yolu hayvanlarımızın direncini artırmaktan

Lansman sunumunda; Hollanda'da STARTVAC® ve UBAC® kullanan bir işletmede aşılama ile bire üç oranında yatırım getirisi elde ettiklerini ve bunu nasıl başardıklarını danışman veteriner hekimleri ile beraber aktaran orta ölçekli bir süt işletmesinin hikayesini izledik.

geçiyor. Bu da *Strep. uberis*'e spesifik güçlü bir bağışıklık ile sağlanabilir. Bu *Strep. uberis*'e karşı üretilmiş spesifik bir aşı demek. HIPRA'nın bu projeye yatırım yapmasının nedeni budur. Kontrolü almaya hazırız ve sizlere UBAC®'ı tanıtmaktan gurur duyuyoruz. UBAC®, on yıllık bir Ar-Ge sürecinin sonucudur. *Strep. uberis*'e spesifik geliştirilmiş ilk ve tek aşıdır.

Şimdi gelin hep beraber yenilikçi ve benzersiz UBAC®'ın üstün özelliklerine kısaca bakalım.

BAC (Biyofilm Adezyon Komponenti); burada BAC'ı nasıl elde ediyoruz, kısaca açıklamak isterim. İlk olarak, bir hücre yüzeyinde bakterilerin yapışmasını sağlayan bir bakteri kültürü

aşaması vardır. Sonra planktonik bakteriler uzaklaştırılır. Kalan bakteriler üreyerek biyofilm oluşturur. Biyofilm oluşturan hücreler geri kazanılır ve son olarak, BAC antijeni ekstrakte edilir ve aşı harmanlanana kadar saklanır. UBAC® bahsettiğimiz özel sub-unit antijen (BAC) ve HIPRAMUNE® U'nun benzersiz bir kombinasyonudur. Hayvan sağlığı sektöründe ilk defa bir aşıda kullanılan MPLA adında bir immunstimulant ihtiva eder. HIPRAMUNE® U diğer ticari adjuvanlara kıyasla antikor üretimini daha fazla artırır. Aşının kas içi enjeksiyonundan sonra, dendritik hücrelerin işlevi antijen materyalini işlemek ve hücre yüzeyinde sunmaktır. Aynı zamanda, MPLA'nın TLR4 reseptörleri ile etkileşimi dendritik hücrelerin olgunlaşmasını artırır. Bu,

dendritik hücrelerin adaptif immun yanıtı başlatmak için T hücreleri ve B hücreleri ile etkileşime girecekleri lenf düğümlerine doğru göçüne yol açar. Daha sonra adaptif immun yanıtın aktivasyonunun bir sonucu olarak, spesifik antikorlar üretilir; süt ve serumda salınacaktır.

Sütteki antikorlar, meme içi enfeksiyon durumunda bakterileri opsonize eder ve fagositoza hazır hale getirir. Bu şekilde *Strep. uberis*'in meme dokusuna yapışma ve biyofilm oluşturma kabiliyeti azalır. Meme dokusunda bakterileri opsonize edecek antikorların varlığı, PMN'lerin ve makrofajların fagositik aktivitesini artırır.

UBAC®'ın en önemli özellikleri:

UBAC® *Strep. uberis* kökenli klinik mastitisleri %52,5 oranında azaltır.

Strep. uberis kökenli klinik mastitisin yarı yarıya azalması bize antibiyotik kullanımının azalması olarak dönecektir. Antibiyotik kullanımının azalmasının sonucu süt üretimi zararlarımızı da kontrol altına alabileceğiz.

UBAC® *Strep. uberis* enfeksiyonlarında antibiyotik kullanımını %56 oranında azaltır.

Ve yine süt verimi kayıplarını azaltıyoruz. Mastitisi kontrol altına alarak süt üretim kayıplarını azaltmamız şaşırtıcı değil. Süt verimini artırmak, son 50 yılda mastitisi kontrol etmenin temel amacı olmuştur. Yıllardır hayal kırıklı-

ğıyla mücadele ediyoruz. Şimdi kontrolü ele alma zamanı geldi.

UBAC®, *Strep. uberis* kökenli süt verimi kayıplarını azaltır.

UBAC® Heterolog Koruma sağlar.

UBAC®, on yıllık bir araştırmanın sonucudur, ancak daha da önemlisi, net bir odağa sahip olmanın sonucudur. Bu nedenle, *Strep. uberis* için ilk özel aşıya sahibiz. Bunu nasıl başardık? Yenilikçi BAC antijeni ve son teknoloji bir adjuvanın yani HIPRAMUNE® U'nun kombinasyonu sayesinde. Patent ile ürettiğimiz BAC Antijeni; *Strep. uberis*'in suşlarını; farklı yönetilen işletmelerde, farklı coğrafi konumlarda ve farklı çevre koşullarında tanıma becerisine sahiptir, bu da heterolog koruma anlamına gelir.

Strep. uberis Enfeksiyonlarında Kontrol

Artık Sizde !, şu ana kadar UBAC® hakkında sizleri bilgilendirmeye çalıştım.

Peki UBAC®'ı nasıl kullanacağız ?

UBAC® doğumdan öncesi 2 doz ve doğum sonrası tek doz olmak üzere toplam 3 doz kullanılır. 1. doz doğumdan 8 hafta önce, 2. doz doğumdan 3 hafta önce ve son doz doğumdan 2 hafta sonra uygulanır. UBAC®'ın bir dozu 2 ml olup, boyun bölgesinden derin kas içi enjeksiyon yoluyla uygulanır. *Strep. uberis* enfeksiyonlarında kontrol artık sizde. Bu amaçla UBAC® tek doz, 5 doz ve 25 dozluk formları ile siz değerli Veteriner Hekimlerimizin kullanımına sunulacaktır. UBAC®, 24 aylık raf ömrü ve 2-8 C dereceleri arasında soğuk zincirde sizlere ulaşacaktır.

Sinerjik Kombinasyon ile Güçlü Solunum Sistemi

Biomicosin® + Pyrocam 8®

Biomoicon %30 Enjeksiyonluk Çözelti: Her ml'sinde 300 mg tilmicosin baza eşdeğer tilmikosin fosfat içerir.
Pyrocam 8 Enjeksiyonluk Çözelti: Her ml'sinde 40 mg meloksikam içerir.

Huvepharma Turkey Hayvan Beslenmesi ve Sağlığı Hizm. A.Ş.
Esentepe Mh. Cevizli D100 Güney Yanyol No:25/144 Soğanlık Kartal / İSTANBUL - Türkiye • Tel: + 90 216 442 98 12 • E-posta: info@ancnutrition.com
Huvepharma EOOD • 3A Nikolay Haytov Str, 1113 Sofia, Bulgaria • tel.: +359 2 862 5331 • sales@huvepharma.com
Huvepharma NV • Uitbreidingstraat 80, 2600 Antwerp, Belgium • tel.: +32 3 288 18 49 • customerservice@huvepharma.com

Tek enjeksiyon

Güçlü ve uzun süreli etki

Makrofajlarda enfeksiyon bölgesinde yoğun etki

COX-2 selektif etki

16. Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı

ÇİFTLİĞİM AGROMARKET FUARDA YETİŞTİRİCİLERLE BULUŞTU

AGRO EXPO 2021 FUARI ÖZEL PROGRAMI 'YEMBULMACA'YA E-TİCARET SPONSORU OLAN ÇİFTLİĞİM AGROMARKET, DAĞITTIĞI ÖDÜLLERLE YETİŞTİRİCİYE DESTEK OLDU.

AGRO TV ekranlarının sevilen yarışması Yembulmaca, yarışmacılarını bu kez fuar alanına kurduğu dev stantta ağırladı. Yarışmanın e-ticaret sponsoru olan Çiftliğim Agromarket, tüm yarışmacılara Çiftliğim Agromarket e-ticaret sitesinde kullanılmak üzere hediye çeki takdim etti. Fuara merkez kadro olarak katılan Çiftliğim Agromarket ekibi tüm fuar süresince yetiştiricinin yanındaydı.

Dünyanın önde gelen hayvan sağlığı şirketleri arasında yer alan Huvepharma®'nın bir markası olan Çiftliğim Agromarket ilk e-ticaret operasyonunu 2019 yılı sonunda hayata geçirmişti. Kısa sürede geliştirdiği organizasyonel ve operasyonel yapısı ile başarı sağlayan e-ticaret kanalı; büyükbaş ve küçükbaş hayvancılık yapan yetiştiricilerin tüm ihtiyaçlarını; tek noktadan, uygun fiyatlarla ve üstün marka güvencesi ile daha geniş kitlelere daha hızlı bir şekilde ulaştırıyor.

Çiftligim.com.tr web sitesi dışında, ürünlerini Trendyol, Hepsiburada, Cimri gibi birçok internet sitesinde de tüketiciyle buluşturan Çiftliğim Agromarket; ürün ve servisleri ile daha fazla yetiştiriciye çözüm sunmaktan son

derece memnun.

Çiftliğim Agromarket; ürün portföyündeki Huvepharma® markalı ürünlere özellikle dikkat çekiyor. Bulgaristan, Fransa ve Amerika'da üretilen hijyen ve beslenme ürünleri ile özellikle buzağı sağlığı ve verim konusuna odaklanan hayvan sağlığı şirketi; Türkiye ekibi ile pazarın ihtiyaç duyduğu yeni ürünler de geliştirerek Ar-Ge konusunda da çalışmalar yapıyor. Dünyanın pek çok farklı ülkesinde üretim tesisi bulunan bir dünya devinin Türkiye temsilcisi olan Huvepharma Turkey'in ayrıca Kocaeli - Gebze'de de bir tesisi bulunuyor.

16. Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı

16. AGROEXPO İzmir tarım ve Hayvancılık Fuarına Tarım Bakanı Bekir Pakdemirli de katıldı.

Elanco Hayvan Sağlığı Direktörü
Alper Keskiner

16. Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Fuarı

Covid-19 nedeni ile ertelenen AgroExpo 16. tarım ve Hayvancılık Fuarı, 23-27 haziran 2021 tarihlerinde İzmir de gerçekleşti. 80 farklı ülkeden 1050 katılımcı fuarda yer aldı. Ege İhracatçı Birlikleri, 8 ülkeden 40 ithalatçı ile tarım ihracatçılarımızı "Alım Heyeti Organizasyonu"nda buluşturdu.

Improving Through Experience Since 1982

Ürünlerimiz

- ✓ AMİNOASİTLER
- ✓ ANTİOKSİDANLAR
- ✓ BİTKİSEL ÜRÜNLER
- ✓ BÜYÜTME FAKTÖRÜ
- ✓ DCP, MCP
- ✓ ENZİMLER
- ✓ SENTETİK RENKLENDİRİCİLER
- ✓ DOĞAL RENKLENDİRİCİLER

- ✓ LEZZET ARTIRICI ve AROMALAR
- ✓ MİNERALLER
- ✓ ORGANİK ASİTLER ve TUZLARI
- ✓ PELET BAĞLAYICILAR
- ✓ PRO/PREBİYOTİKLER
- ✓ PROTEİN KAYNAKLARI
- ✓ SALMONELLA ÖNLEYİCİLER
- ✓ SİLAJ KATKILARI

- ✓ TOKSİN BAĞLAYICILAR
- ✓ TOPAKLAŞMA ÖNLEYİCİ
- ✓ ÜRE
- ✓ VİTAMİNLER
- ✓ MAYALAR
- ✓ YAĞLAR ve YAĞ ASİTLERİ
- ✓ ENERJİ KAYNAKLARI

Tel: +90 216 314 10 00

Web: www.yilmazkimya.com.tr

LÜLEBURGAZDA İNEKLERDE REPRODÜKTİF ULTRASONOGRAFİ KURSU DÜZENLENDİ

Prof. Dr. Ayhan Baştan verilen daha önce de 4 ayrı bölgede yapılan İneklerde Reprodüktif Ultrasonografi kursu bu kez Lüleburgazda 26-27 Haziran 2021 tarihinde düzenlendi.

Kurs süresi 2 günlük bir program dahilinde yapılarak, ilk gün teorik bilgiler verildi; ULTRASON GÖRÜNTÜLERİ ÜZERİNDE tartışıldı, ikinci gün bir gün önce verilen teorik bilgilerin çift-

likte uygulaması yaptırıldı.

Kursta ilk gün teorik olarak ineklerde ultrasonografik muayenenin püf noktaları, muayene sırasında nelere dikkat edilmesi gerektiği, ineklerde siklus, siklus dönemine göre uterus ve ovaryumdaki değişikliklerin görüntülenmesi, çeşitli ovaryum kistlerinin ultrasonla tanısı, çeşitli metritis formlarının tanısı, embriyonik ve fö-

tal ölümlerin tanısı, cinsiyet tayini, ovaryum tümörlerinin tanısı, gebelik tanısı, meme ultrasonografisi, koyun ve keçilerde ultrasonla gebelik tanısı konusunda bilgiler verilmiş, çeşitli vakalar üzerinde tartışma yapılmıştır. Katılımcılar açısından kurs oldukça verimli geçmiştir.

Şans değil, **SEÇİM...**

alke®

Merkez: Sahrayıcedit Mahallesi Batman Sokak Royal Plaza No:18 Kat:6 Kadıköy/İstanbul/Türkiye
Telefon: 0 216 379 56 00 - Faks: 0 216 379 55 95 E-Posta: alkenet@alkenet.com - www.alkenet.com
Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz.

İNEKLERDE MASTİTİSE KARŞI MEME SAVUNMA SİSTEMİNİ ARTIRMAK MÜMKÜN MÜ?

Prof. Dr. Ayhan BAŞTAN

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı Başkanı

abastan@ankara.edu.tr

Son yıllarda yapılan genetik seleksiyon ve teknolojik gelişmeler sayesinde süt ineklerin süt veriminde önemli artışlar olmuş, sadece yavruların beslenmesine yetecek kadar süt üreten inek, artık çok daha fazla süt üretecek kapasiteye ulaşmıştır. Memenin optimal miktarda süt üretebilmesi için, sağlıklı kalması önemlidir. Özellikle yüksek süt verimli ineklerde meme savunma sisteminde zayıflama ve mastitis ile sıkça

karşılaşılmaktadır. Mastitis, memenin değişik mikroorganizmalara bağlı hasarlara, alerjilere, fiziksel travmalara, metabolik ve fizyolojik değişikliklere karşı gösterdiği yangısal cevaptır.

İneklerde meme savunma sistemini baskılayan ve mastitis riskini arttıran genetik, fizyolojik ve çevresel birçok faktör bulunmaktadır. Süt verimi yönünden seleksiyon yapılan ineklerde, meme savunma sistemi bozuklukları

sık görülmekte ve mastitis riski artmaktadır. Süt verim kapasitesi arttıkça ineklerde metabolik stres artmakta, mastitise direnç azalmaktadır. Mastitise duyarlılığı arttıran çevresel faktörlerden en önemlisi, sağım makinalarına ilişkindir. Sağım makinalarının fonksiyon bozuklukları meme başı derisinde hasara neden olarak bakteri kolonizasyonunu kolaylaştırmaktadır. Diğer önemli çevresel faktörler

ise ineklerin barınaklarda kalabalık gruplar halinde tutulması, ahır ve barınakların temizliğinin gerektiği gibi yapılmaması, altlıkların kirli ve nemli olmasıdır. Belirtilen şartlarda bakterilerin üremesi kolaylaşmakta ve ineklerin meme savunma sistemi bakteriler ile baş edememekte ve yeni meme içi enfeksiyonlar şekillenmektedir.

İmmün sistemi baskılanmış ineklerde hastalıklara karşı duyarlılık artışı da olmaktadır. Bu nedenle mastitis insidensini azaltmak için meme lokal savunma sistemini baskılayacak her türlü faktöre karşı önlem alınmalı ve meme savunma sistemini güçlendirecek uy-

gulamalar yapılmalıdır.

Meme her türlü patojene karşı kendisini doğuştan ve edinsel savunma sisteminin koordineli çalışmasıyla korumaktadır. Özellikle periparturient dönemde memenin doğuştan ve edinsel savunma sistemi baskılandığından, meme içi enfeksiyonlara sık rastlanır. Bu nedenle mastitis için kritik dönemlerde meme immünitesinin optimizasyonu son derece önemlidir. Meme immünitesinin artırılması için beslenmenin düzenlenmesi, immunomodülatör maddelerin kullanımı ve mastitis aşılı uygulanabilir. Eğer hastalıklara duyarlı dönemde immün sistemi güç-

lendirecek uygulamalar yapılmaz ise başta mastitis olmak üzere birçok enfeksiyöz kaynaklı hastalıkların görüme oranı artacaktır.

Beslenmenin Düzenlenmesi

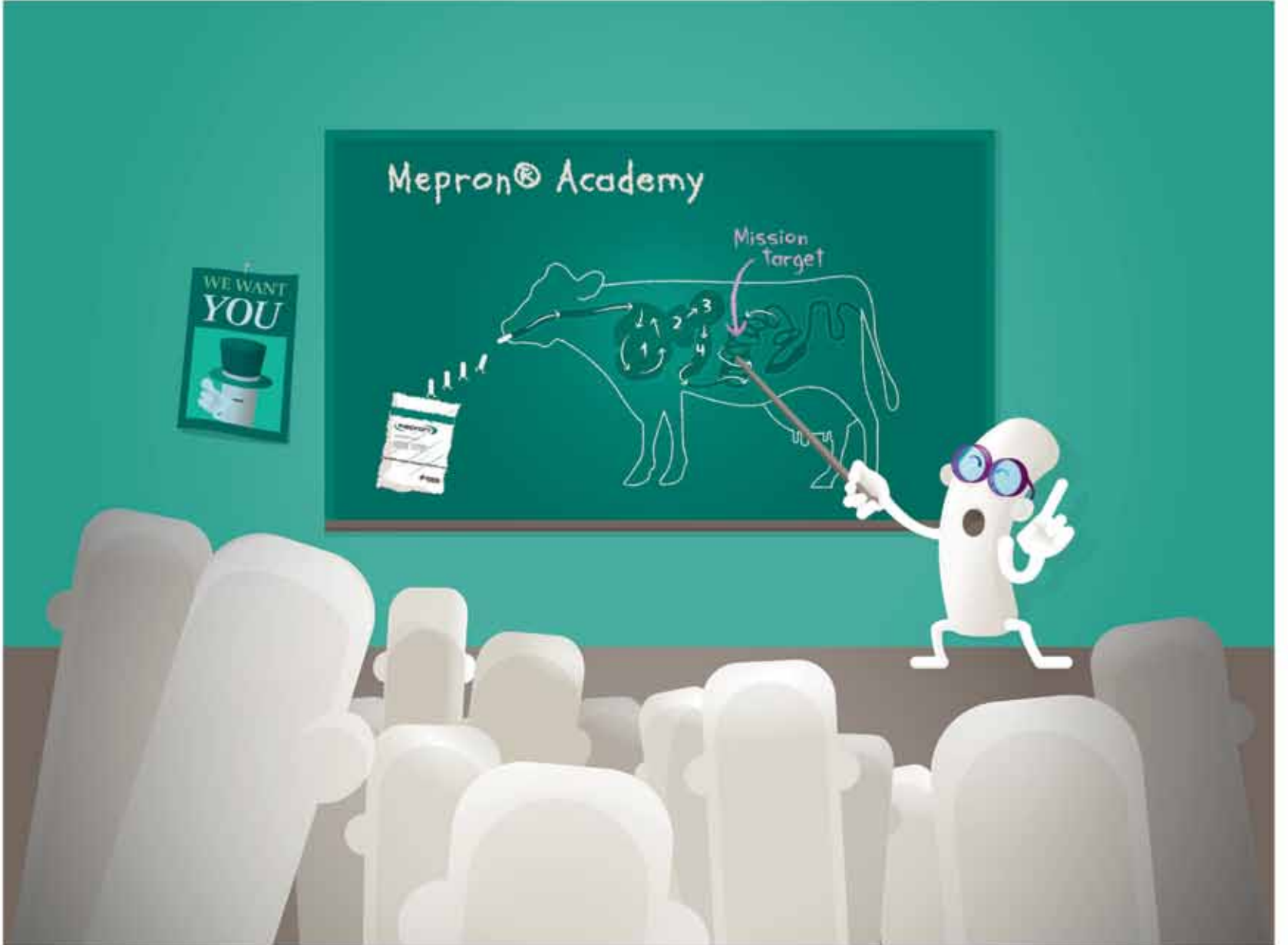
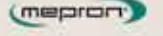
Periparturient dönemde ineklerin beslenme şekli, immün yanıtın etkinliğiyle doğrudan ilişkilidir. İneklerin beslenmesi laktasyon dönemine göre değişmekle birlikte, immün sistemin baskılandığı kritik evrelerde, beslenme hataları immüniteyi olumsuz etkiler ve hastalıklara karşı direnci azaltır. Periparturient dönemde memede yapışkan süt sekresyonun başlaması ve

Amaca ulaşabilmek her şeydir.

En etkili rumen korumalı metiyonin kaynağı olan Mepron® ile süt sığırlarınızın rasyonunu iyileştirin.

Sınıfının en iyisi olan Mepron® mini peletleri %85 metiyonin içerir. Eşsiz kaplama teknolojisi sayesinde Mepron®, bir yem fabrikasında ve bir TMR'deki tüm karıştırma ve taşıma proseslerinde stabilitesini korur. Sığırlara metabolize edilebilir metiyoninin %60'ını sağlar ve bu da onu en verimli rumen korumalı metiyonin kaynağı yapar.

animal-nutrition@evonik.com
mepron.com

buna bağılı memenin enerji ihtiyacının artması ile yavrunun hızlı büyümesi nedeniyle, ineklerin enerji ihtiyacı önemli oranda artar. Bu nedenle erken laktasyon döneminde inekler yangısal reaksiyona neden olan negatif enerji ve protein dengesine girer, doğuma yakın dönemde oksidatif stresin ciddiyeti artar ve immun sistem ciddi oranda baskılanır.

Beslenme ile immun sistem arasında yakın bir ilişki vardır. Özellikle immun sistemin zayıfladığı dönemde, immun yanıtı optimize etmek ve hastalıklara karşı direnci arttırmak için vitamin ve bazı iz element desteğine ihtiyaç

duyulur. Bu maddelerin eksikliğinde mastitisin ciddiyeti ve insidensi artar. İmmun sistemle ilişkili mikroelementler; vitamin E ve A, selenyum, bakır ve çinko'dur. Bu maddelerin eksikliğinde nötrofillerinin fagositoz kapasiteleri azalır.

Yapılan birçok çalışma sonucunda kuru dönemin sonlarında, bu maddelere ilişkin eksiklik şekillenmeden önce rasyonlara vitamin A, E, selenyum, bakır ve çinko desteği yapılmasının önemi belirtilmiştir. Vitamin A, bakır ve çinko'nun mastitise karşı direnç için doğuştan ve edinsel immun sistemi düzenleyici fonksiyonları bu

lunmaktadır. Mikroelementlerin en önemli rolleri, antioksidan özelliğe sahip olmaları ve bu şekilde hücreleri serbest oksijen radikallerinin zararlı etkilerinden korumalarıdır. Çünkü mastitis sırasında nötrofil ve makrofajlar, bakterileri öldürmek için önemli oranda serbest oksijen radikalleri üretmektedir. Meme savunma sisteminin güçlendirilmesi ve mastitis insidensinin azaltılması için önerilen dozlarda, rasyonların bu maddelerce desteklenmesi gerekir.

Mastitis Aşılarının Kullanılması

Aşı programlarında amaç: patojene karşı spesifik immun yanıtı geliştirmek,

yeni enfeksiyon oluşmasını önlemek ve enfeksiyon sırasında ortaya çıkacak patolojik değişiklikleri azaltmaktır. Mastitis aşıları yeni enfeksiyonu önleyebilir, bulaşıcı mikroorganizmaların sürü içinde yapılmasını ve tedaviye gerek duyulan inek sayısını azaltabilir. Mastitis aşılarının belirli patojenlere karşı hücresel immünite ile serum ve sütte spesifik antikorlarını artırma potansiyeli vardır. Son yıllarda ticari, sürü spesifik otovaksin ve deneysel amaçlı kullanılan çok sayıda mastitis aşısı üretilmiştir. Bu aşılardan etkinliklerinin değerlendirildiği çalışma sonuçlarında, aşı kullanılması sonrasında özellikle mastitis insidensi yüksek sürülerde,

yeni meme içi enfeksiyon oranının ve mastitislerin ciddiyetinin azaldığı ve aşılardan diğer koruma yöntemleriyle birlikte kullanıldığında etkinliklerinin daha da artacağı vurgulanmıştır.

İmmunomodulatorlerin Kullanılması

Hastalıklara karşı konakçı immünitesi zayıf olduğunda immunomodulatorlerin kullanımı, üzerinde uzun zamandır çalışılan bir konudur. İmmunomodulatorlerden birisi sitokinlerdir. Sitokinler ineklerde immün yanıtı arttırmakta ve meme içi enfeksiyonların oranını azaltmaktadır. Çünkü sitokinler immü-

ni yapar. Doğal sitokin üretiminin bas-
kalandığı durumlarda, rekombinant sitokinlerin kullanılması bu anlamda önemlidir. İnekler için IL-1, IL-2, granülosit-CSF ve IFN- γ bir rekombinant sitokin olup, doğuştan ve edin-
sel immün sistemle ilgili hücrelerin fonksiyonel kapasitelerini artırmaktadır. Örneğin granülosit-CSF ve IFN- γ ve IL-1 memeye nötrofil göçünü ve doğuştan immün sistem hücrelerinin bakterisidal aktivitesini artırmaktadır. Aynı şekilde IFN- γ ve IL-2'nin spesifik antijenlere karşı T hücre yanıtını arttırdığı ve bu nedenle mastitis aşılardan adjuvantlarına eklenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

ZOLEANT'A 2. STRATEJİK YATIRIMCI

NOVAKİM İLAÇ, ZOLEANT İLAÇ A.Ş.'NİN %20 HİSSESİNİ SATIN ALDI

2016 yılında İş insanı Burak Kutal ve Dr. Ecz. Süha Miraç Kaya tarafından kurulan Zoleant, genişleyen ürün portföyü ve satış ağı ile dünya çapında hayvan sağlığı sektöründe bir marka olma yolunda hızla ilerlemektedir.

2019 yılında yüzde 51 hissesini hayvan sağlığı ve beşeri ilaç sektöründe faaliyet gösteren Labiana Grubu'na satarak ilk stratejik yatırımcısını alan Zoleant, büyüme hedefleri doğrultusunda 2. stratejik yatırımcısını aldı.

Türkiye'de uzun yıllardır kendi ürünlerinin üretimi ile global firmaların münhasır distribütörlüğünü yapan Novakim, 45 milyon TL şirket değerlemesi üzerinden Zoleant'ın yüzde 20 hissesini kurucu ortaklardan satın alarak Zoleant'da 2. büyük stratejik yatırımcı konumuna geldi.

Türkiye Hayvan sağlığı sektöründe 20 yıldır faaliyet gösteren Novakim Yönetim Kurulu Başkanı Reşat Ultav, "Bu ortaklığın gerçekleşmesinden dolayı çok mutluyum. Zoleant kurucularının iş geliştirme vizyonlarının Novakim'e de önemli katkılar sağlayacağına inanıyorum" şeklinde konuştu.

Zoleant CEO'su Burak Kutal; "2019 yılında ilk stratejik yatırımcımız Labiana'yı sistemin içerisine dahil ederek üretim kabiliyetlerimizi ve kapasitemizi artırarak ilaç ruhsat sayımızı 2 katına çıkarttık.

Novakim İlaç ile Türkiye pazarında mevcut ve yeni ürünlerimiz ile hızla büyüyerek daha güçlü pazar payı elde etmeyi hedefliyoruz. Ayrıca ürün geliştirme ve üretim kabiliyetlerimizi 2 stratejik ortağımız ile birleştirip değişik sinerjiler ile kısa zamanda yeni yatırımlar kurgulayacağız." dedi.

Obionekk

Buzağı ishalinde
tek seçenekk

Korunmuş B vitaminleri ilavesi ile,

Hélène Leclerc, MSc., Ar-Ge ve Teknik Destek,
Jefo Nutrition inc., St-Hyacinthe, Quebec, CA

Sıcak stresine karşı oldukça duyarlı olan süt inekleri, süt üretimlerini azaltarak metabolizmalarını adapte ederler. Süt verimindeki azalmanın yarısı kuru madde alımındaki düşüş ile açıklanırken, diğer yarısı sıcak stresinin metabolizma üzerinde oluşturduğu değişikliklerden kaynaklanır. Meme bezindeki glikozun diğer dokulara taşınması, dolayısıyla süt üretimine katkısının azalması, ruminasyon ve besinlerin emiliminin azalması, sıcak stresinin metabolizma üzerinde yarattığı değişikliklerden bazılarıdır (Baumgard et al., 2012).

Sıcak stresinin olumsuz etkileri özellikle yüksek süt verimi olan modern çiftliklerde belirgin bir şekilde gözlemlenmektedir. Daha büyük vücut kütlelerine sahip bu hayvanların dengelemeye çalıştığı metabolik ısı miktarı, neden sıcak stresine daha az toleranslı olduklarını açıklamaktadır (Rhoads 2017).

Bugün sıcak stres ile mücadelede kullanılan yöntemler eskiye kıyasla daha başarılı olsalar dahi, sıcak stresinin neden olduğu ekonomik kayıp sadece Amerika'da 1 milyar USD civarındadır

(St-Pierre, 2003). Bu kaybın hesaplanması, süt üretimi ve komponentlerindeki düşüş ve reproduktif performansın azalmasıyla açıklanmaktadır.

Sıcak stres nasıl belirlenir?

Sıcak stresinin hayvanlar üzerindeki olumsuz etkilerini belirlemek için sıcaklık nem indeksi (Temperature Humidity Index, THI) cetvelinden yararlanılır. Yüksek miktardaki nem sıcaklık stresinin etkilerini dahada artırmaktadır. Aynı sıcaklık için, nem yükseldikçe THI değeri de yüksele-

Sürünüzün sıcak stresinin olumsuz etkilerinden korunmasına yardımcı olun

cektir. THI cetveli, farklı seviyelerde sıcak stresini 68 ila 90 değerleri arasında belirleyen bir cetveldir (Collier et al., 2012). THI 68 olduğunda süt üreticileri sürülerini sıcak stresinin etkilerinden korumak için çiftlik ve besleme yönetimine başlamalıdır. Sıcaklık ve nem ölçümü hava durumuna bakarak değil, hayvanların durduğu damın içinde yapılmalıdır. Sıcak stresi süresi uzadıkça hayvanların performanslarının normale dönmesi ve iyileşme süresi de uzayacaktır.

THI 68'e ulaştığında ineklerin süt

üretimleri de azalmaya başlayacaktır. Arizona Üniversitesinde yapılmış bir çalışma, günlük süt üretimi 35kg olan bir inneğin THI ortalaması 68 olduktan sonra günde 2.2kg daha az süt vermeye başladığını göstermektedir. Buna göre THI 65 olduğunda, hayvanların serinlemesi için düzenlemeler yapılmaya başlanması gerekmektedir (Collier et al., 2012). Süt üretimi üzerindeki en şiddetli etki sıcak stresinin başlamasını takiben 24-48 saat içinde gözlemlenmektedir.

Sıcak stresi yaşayan bir inneğin meta-

bolizması normal bir ineğe göre daha farklı adapte olmaktadır. Enerji için ihtiyacı olan kaynağı, yağları mobilize etmek yerine direkt glikozdan kullanmaya başlar (Tao et al., 2016, Baumgard et al., 2012).

**Sıcak stresinden etkilenen kuru dönemdeki ineklerin yavru-
rularının gelecekteki performansları da etkilenecektir.**

Kuru dönemdeki ineklerin meme doku gelişimi sıcak stresinden etkilenir ve dolayısıyla gelecek süt performanslarını etkiler (Tao et al., 2011). Kuru dönem ineklerinin üzerinde sıcak stresinin etkilerini anlamak için yapılan çeşitli çalışmalar ortaya koymuştur ki, ineklerin kuru dönemde maruz kaldığı sıcak stres, sonraki laktasyonlarında günlük 4kg süt kaybına sebebiyet vermiştir. Sadece yakın dönemde sıcak stresine maruz kalan ineklerde ise sonraki laktasyonda yaşanan düşüş günlük 2.2 kg seviyesinde olmuştur (Tao et al., 2016).

Kuru dönemde sıcak stresine maruz

kalmış ineklerden doğan buzağılar daha düşük ağırlıkla doğmuş ve 12 aylık olduklarında hem kilo hem de boy açısından daha ufak kalmışlardır. Bu düveler hayatlarının ilerleyen evresinde, annesi sıcaklık stresini yaşamamış düvelere kıyasla gebelik başına daha fazla servis gerektireceklerdir. İlk laktasyon verilerinde sütteki ilk 245 günleri için, günlük 5kg daha düşük kalacaktır (Dahl et al., 2016).

Çiftleşme döneminden önce ve bu dönem boyunca sıcaklık stresine maruz kalmış ineklerin hem kendilerinin hem de gelecekte yavrularının reproduktif performansları etkilenecektir.

İnekler sıcak stres altındayken, estradiol üretimleri azalır ve ovaryum kalitesi düşer, dolayısıyla kızgınlıkları basılır. Kalitesi düşmüş bir ovaryum, embriyonun hayatını tehlikeye atabilir (Santos et al., 2011). İneklerin vücut derecesi 38.9°C'ye çıktığı zaman, 6. güne kadar erken embriyo gelişimi sekteye uğrar (Hansen et al., 2012). Bu, yazın gözlemlediğimiz düşük tutma ve gebelik oranlarını açıklamaktadır. Sıcak stres sonrası fertilitenin normale dönmesi 40-60 gün arası almaktadır.

Yapılan son çalışmalar, üreme döneminde maruz kalınan sıcak stresinin, takip eden yıllarda yavruların süt verimini

Sürünüz sıcak stresinden etkileniyor mu?

Jefo'nun korunmuş B vitaminleri karışımı, süt ineklerinde üretimi kısıtlayan stres koşulları ile etkili bir şekilde mücadele etmenizi sağlar. İşinizi bir adım öteye taşıyın.

Life, made easier.

jefo.com

etkilediğini göstermiştir. Sıcak stresine maruz kalmış ineklerden doğan düvelerin, takip eden süt üretimleri, thermo-nötr ortamdaki düvelere kıyasla tüm laktasyonları boyunca 82kg ile 399kg arası daha az olduğu görülmüştür (Rhoads 2017).

Sıcak stresinin olumsuz etkilerini azaltmak için neler yapılabilir?

Sıcak stresinin yaşandığı aylarda sürü yoğunluğunun azaltılması ve soğutma sistemlerinin kullanılması olumsuz etkileri minimize etmekte yardımcı olacaktır. Temiz su temininin artırılması ve ras-yonda yapılacak düzenlemeler, sürünün performansındaki düşüşü hafifletecektir.

Laktasyon ve geçiş döneminde, korunmuş b vitamini takviyesi, sıcak stresinin olumsuz etkilerini azaltmakta en büyük yardımcınızdır. B vitaminleri süt ineklerinin, bağışıklık sistemindeki, foliküler gelişimdeki ve erken embriyonik dönemdeki enerji ve protein metabolizmasında önemli bir rol oynarlar. Biyotin (B8), Kobalamin (B12), Pantotenik Asit (B5), ve Riboflavin (B2) karaciğerdeki glikoz sentezinde rol alan önemli kofaktörlerdir. Sıcak stresinde karaciğer fonksiyonları hayati önem taşımaktadır ve bazı B vitaminleri karaciğer yağlanma riskini azaltmaya yardımcı olur.

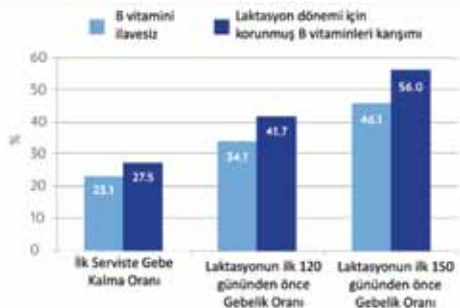
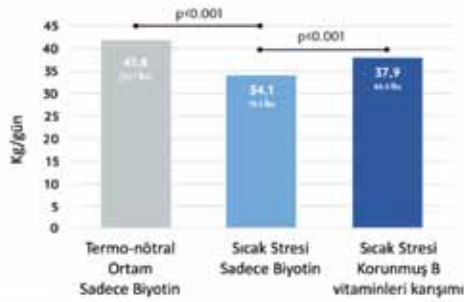
Korunmuş B Vitaminleri ile beslenen ineklerde hem süt verimi hem de reproduktif performansda iyileşmeler gözlemlenmiştir.

Sıcak stresine boyunca korunmuş B vitaminleri ile beslenen süt ineklerinin veriminin, 3.8 kg/gün iyileştiği gözlemlenmiştir.

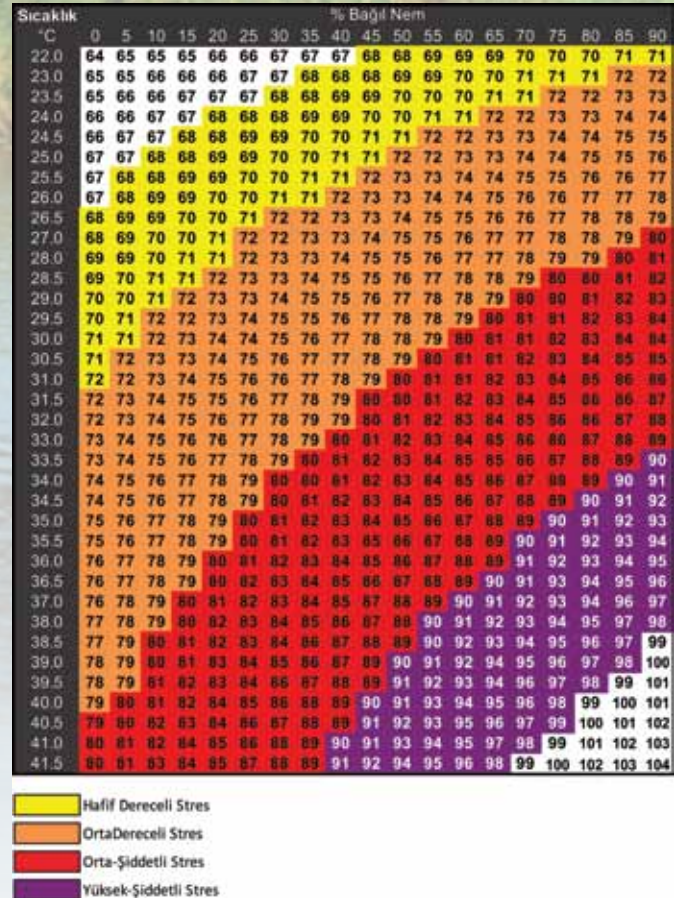
Reproduktif performansın sıcak stresinden şiddetli etkilendiği Kuzey Meksika'da, ineklerin korunmuş B vitaminleri ile beslenmesi sonucunda, reproduktif performanslarında artış gözlemlenmiştir.

Şekil 1. Korunmuş B vitamini beslenmesinin sıcaklık stresindeki süt üretimine etkisi (Gresley et al., 2018)

Şekil 2. Korunmuş B vitaminlerinin, sıcak stresi altındaki reprodüktif performansa etkisi.

Sonuç:

Süt inekleri sıcaklık stresi ile başedebilmek için metabolizmalarını değiştirerek sıcak tüketimlerini azaltırlar. Süt üretimi ve reprodüktif performans negatif etkilenir ve üreticiye kâr kaybı olarak yansır. Geçiş dönemi ve laktasyon periyodundaki hayvanlara korunmuş B vitaminleri karışımı takviyesi yapmak, ineklerin sıcak stresine karşı koyabilmesine olanak sağlayacaktır.

Thessy Ries

Tolga Öztörün
(Yedikule Hayvan Barınağı
Yöneticisi)Nurdan Erbuğ
(Hollanda Ticaret Odası
Yön. Kur. Üyesi)

Hollanda Başkonsolosu Bart van Bolhuis'un eşi Thessy Ries'ten SOKAK HAYVANLARINA DESTEK

Thessy Ries, Hollanda Kraliyeti'nin İstanbul Başkonsolosu olan Bart van Bolhuis'in seramik sanatçısı olan eşi... Türkiye'de geçirdikleri görev süresince iki ayrı seramik atölyesinde çalışmalarını sürdürmüş ve durmadan üretmiştir.

Bir erkek evlat sahibi olan Baskonsolos ve Eşi aynı zamanda hayvanlara olan düşkünlükleri ile de tanınmakta.

Thessy Ries, özellikle kedilere olan sevgisi sonucunda Hollanda Sarayı (PALAIS DE HOLLANDE) diye adlandırılan residanslarında kediler beslemeye başladılar.

Sayın Başkonsolos Bart van Bolhuis'in yeni görev yeri olarak Washington D.C'e atanması sonucunda Thessy Ries, üretmiş olduğu bir dolu seramik eseri Amerika Birleşik Devletleri'ne taşıyamayacağını anlamıştır. Bu nedenle Hollanda Baskonsolosluğu bahçesinde

gerçekleştirilen sergisi sırasında kendisi ile yapmış olduğumuz söyleşide şunları söyledi:

“Türk insanlarının sokak kedilerini besleyip onlara bakmalarına hayranım. Türk insanları tarafından gösterilen bu davranış dünyanın neredeyse hiçbir yerinde yok! Ben de sokaktan üç kedi evlat edindim ve üçünü de tüm kalbimle seviyorum!

Aynı zamanda sokak kedileriyle ilgili birçok problem olduğunu gözlemledim; Türk vatandaşları kedileri besliyorlardı ama çoğu kedinin sağlık problemleri de mevcuttu.

Ben de kedilere yardımcı olabilmek, onların beslenmesi ve sağlık sorunlarının giderilmesi için, üretmiş olduğum seramiklerimi satıp, gelirini bir barınağa bağışlamak istedim. Bu amaçla da bu gördüğünüz etkinliği düzenledim; bu arada birçok arkadaşım da

eserlerini ve zamanlarını bu etkinlik için bağışladılar.

İstanbul'da bu konu üzerinde çalışan birçok kaliteli organizasyon var. Biz de farklı alanlarda görev yapan büyük bir organizasyonu topladığımız geliri bağışlamak için seçtik. Yedikule Hayvan Barınağı'nı seçmemizin nedenlerinden biri bu özelliğe sahip olması, aynı zamanda dostumuz Tolga Öztörün'un bu barınakta uzun süredir gönüllü olarak çalışmasıdır. DBA - Dutch Business Association'ın da (Hollanda Ticaret Odası) cömert bağışı katkılarıyla, Yedikule Hayvan Barınağı'na yardım edebilmekten dolayı çok mutluyum. Birçok hasta ve ameliyat ihtiyacı içindeki sokak hayvanlarına bu sayede elimiz dokunmuş olacak.

Evlat edindiğim kedilerime gelince onları tabi ki burada, arkamda bırakmıyorum” dedi.

GİZLİ DÜŞMANA KARŞI ETKİNLİĞİN SIVI FORMU

Parofofor® CRYPTO

Parofofor® CRYPTO 140 mg/ml paromomisin sülfat içeren oral çözelti. Rumeni gelişmemiş buzağılarda paromomisine duyarlı *Cryptosporidium parvum*'un neden olduğu ishale karşı kullanılır.

PAROFOFOR® CRYPTO 140 mg/ml oral çözelti. Veteriner Bağırsak Antibakteriyeli. Sadece Hayvan Sağlığında Kullanılır. **BİLEŞİMİ:** Berrak açık sarı-amber renkli steril olmayan çözeltinin 1 ml'si 200 mg paromomisin sülfat (140 mg paromomisin baza eşdeğer), 1 mg metil parahidroksibenzoat (koruyucu), 0,1 mg propil parahidroksibenzoat (koruyucu) ve 4 mg sodyum metabisülfat (antioksidan) ihtiva eder. **KULLANIM SAHASI/ENDİKASYONLARI:** Rumeni gelişmemiş buzağılarda paromomisine duyarlı *Cryptosporidium parvum*'un neden olduğu ishalin azaltılmasında kullanılır. Etken maddenin bağırsaklardan emilimi çok düşük olduğundan, endikasyon ve bağırsak dışı enfeksiyonlarda kullanılmamalıdır. **KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:** Oral olarak kullanılır. **Doz:** Ardışık 7 gün boyunca 50 mg paromomisin sülfat / kg vücut ağırlığı / gün, yani arka arkaya 7 gün boyunca 2,5 ml ürün / 10 kg vücut ağırlığı / gün. Doğru dozajı sağlamak için bir şırınga veya oral uygulama için uygun diğer bir cihaz kullanılmalı ve vücut ağırlığı mümkün olduğunca en hassas şekilde belirlenmelidir. **İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ:** Genel anestezipler ve kas gevşetici ürünler, aminoglikozitlerin nöro-musküler bloke edici etkisini artırır. Bu felç ve solunum durmasına neden olabilir. Güçlü diüretikler ve potansiyel olarak ototoksik veya nefrotoksik maddelerle aynı zamanda kullanılmamalıdır. Uyumluluk çalışmasının yokluğu nedeniyle, bu veteriner tıbbi ürün diğer veteriner tıbbi ürünleriyle karıştırılmamalıdır. **DOZ AŞIMI VE TEDAVİSİ:** Ürün 7 günden uzun süreyle uygulanmamalıdır. 2 ila 5 haftalık buzağılarda, 50 mg/kg vücut ağırlığı miktarının üzerindeki aşırı dozlar, çoğunlukla rumen ve retikülümde gastrointestinal lezyonlara (ülserasyon, kabarcıklar, kronik hiperplastik yangılara) sebep olabilir. Diş gıcırdatma ve iştahsızlık bildirilmiştir. Tekrarlanan aşırı doz alımı ölüme sebep olabilir. **GİDALARDAKİ İLAÇ KALINTILARI HAKKINDA UYARILAR:** İlaç kalıntı arınma süresi (i.k.a.s): Tedavi süresince ve son ilaç uygulanmasından sonra eti için yetiştirilen buzağılar 62 gün geçmeden kesime gönderilmemelidir. İnsan tüketimi için süt üreten hayvanlarda kullanılmamalıdır. **KONTRENDİKASYONLARI:** Paromomisine, diğer aminoglikozidlere veya ekspiyanlardan herhangi birine karşı aşırı duyarlılığı olan hayvanlarda kullanılmamalıdır. Böbrek veya karaciğer fonksiyon bozukluğu olan durumlarda kullanılmamalıdır. Rumeni gelişmiş hayvanlarda kullanılmamalıdır. Bağırsakta tıkanma olduğu düşünülen hayvanlarda kullanılmamalıdır. Bağırsak florası bakterilerinde antimikrobiyal direnç oluşturma riskinden dolayı hindilerde kullanılmamalıdır. Dışkıda kan bulunan hayvanlarda ilacın sistemik dolaşıma geçme olasılığı göz önünde bulundurulmalı ve bu durumda kullanılmamalıdır. **GENEL UYARILAR:** Kullanmadan önce ve beklenmeyen bir etki görüldüğünde veteriner hekime danışınız. Çocukların ulaşamayacağı yerlerde bulundurunuz. Gıda maddelerinden uzakta bulundurunuz. **ÜRÜNÜ UYGULAYANA İLİŞKİN ÖZEL UYARILAR:** Lütfen kullanmadan önce prospektüsü okuyunuz. **MUHAFAZA ŞARTLARI VE RAF ÖMRÜ:** Orijinal ambalajında 25°C'nin altında, direkt güneş ışığından korunarak, buzdolabı veya derin dondurucuya konulmadan muhafaza edilmelidir. Dondurulmamalıdır. **Raf Ömrü:** Üretim tarihinden itibaren 2 yıldır. Ambalaj ilk açıldıktan sonraki raf ömrü: 3 ay **KULLANIM SONU İMHA VE HEDEF OLMAYAN TÜRLER İÇİN UYARILAR:** Kullanılmayan veteriner tıbbi ürün veya bu ürünün kullanımıyla ortaya çıkan atık maddeler yasalara göre tıbbi atık olarak imha edilmelidir. Her türlü atık/artık materyal atık su veya drenaj sistemlerine atılmamalıdır. Rumeni gelişmiş hayvanların ve hindilerin ürüne alt atık ve atıklara gışması önlenmelidir. **TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ:** Polipropilen vidalı kapak ile kapatılan 125 ml, 250 ml, 500 ml ve 1 litrelik beyaz HDPE şişeler kutusuz olarak satışa sunulmuştur. **SATIŞ YERİ VE ŞARTLARI:** Veteriner hekim reçetesiyle eczanelerde ve veteriner hekim muayenehane, polikliniklerinde ve hayvan hastanelerinde satılır (VHR). **PROSPEKTÜS ONAY TARİHİ: 09.06.2020 TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI PAZ.İZNİ TARİHİ-NO: 09.06.2020-015/0068 PAZARLAMA İZİN SAHİBİNİN ADI VE ADRESİ: ANC HAYVAN BESLENMESİ VE SAĞLIĞI HİZMETLERİ A.Ş. Soğanlık Esentepe Mah. Cevizli D100 Güney Yanyol No:25/144 Kartal/İSTANBUL ÜRETİM YERİNİN ADI VE ADRESİ: BIOVET JSC Petar Rakov Caddesi No: 39, 4550 Peshtera, Bulgaristan**

Huvepharma Turkey Hayvan Beslenmesi ve Sağlığı Hizmetleri A.Ş. Esentepe Mh. Cevizli D100 Güney Yanyol No:25/144 Soğanlık Kartal / İSTANBUL - Türkiye • Tel: +90 216 442 98 12 • E-posta: info@ancnutrition.com Huvepharma EOOD • 3a Nikolay Haytov Str. 1113 Sofia, Bulgaria • tel: +359 2 862 5331 • fax: +359 2 862 5334 • sales@huvepharma.com Huvepharma NV • Uitbreidingstraat 80, 2600 Antwerp, Belgium • tel.: +32 3 288 18 49 • fax: +32 3 289 78 45 • customerservice@huvepharma.com

Trouw Nutrition, zengin içerikli premiksi Maxcare ile çiftlik ve kümes hayvanlarının sağlıklı beslenmelerine katkı sağlıyor

Maxcare ile çiftlikler güvende

Çiftlik ve kümes hayvanlarının verimlilikleri, sağlıklı gelişebilmeleriyle paralel olarak artıyor. Sağlıklı gelişimin yolu ise doğru hayvan besleme yöntemlerinden geçiyor. Dünyanın hayvan besleme uzmanı Trouw Nutrition, zengin içerikli premiksi Maxcare ile hayvanların verimini artırırken çiftliklerin kazancını da maksimuma çıkarıyor. Hayvan beslemesinde güvenilir kaynaklardan doğru premiks kullanımının en az yem kadar önemli olduğuna değinen Trouw Nutrition Türkiye Genel Müdürü Öğüt Köse, Maxcare ile ülkemizin besin zinciri kalitesine de katkıda bulunduklarının altını çizdi.

Çiftlik ve kümes hayvanlarının sağlıklı gelişimi için birçok faktör bulunuyor. Bunların başındaysa hiç şüphesiz hayvanların ihtiyaç duyduğu besin içeriğini doğru ve güvenilir kaynaklardan sağlamak geliyor. Dünyanın hayvan besleme uzmanı Trouw Nutrition, zengin içerikli premiksi Maxcare ile yem kalitesini artırarak yemin çok daha optimize bir hale gelmesini sağlıyor.

Çiftlik ve kümes hayvanlarının dengeli beslenmelerine, böylece maksimum performans göstermelerine yardımcı olan Maxcare ile hayvanlar daha sağlıklı, çiftlikler çok daha kazançlı oluyor.

“Türk hayvancılık sektörünün gelişimine katkı sağlamayı hedefliyoruz”

Geniş ürün gamı, çözüm odaklı hizmet anlayışı ve yerel dinamiklere hakim deneyimli insan kaynağıyla Türk hayvancılık sektörünü daha ileri bir noktaya ulaştırmak istediklerini söyleyen Trouw Nutrition Türkiye Genel Müdürü Öğüt Köse, “Trouw Nutrition olarak, 100 yıllık global tecrübemiz ve çiftlikten sofraya bakış açısıyla hayata geçirdiğimiz ürünlerimizle sektörümüzün çözüm ortağı olmak ve ülkemizin besin zinciri kalitesine katkıda bulunmak için var gücümüzle çalışıyoruz. Bu kapsamda çiftlik ve kümes hayvanlarının yaşamlarını kaliteli kılmak ve performanslarını maksimum seviyeye çıkarmak amacıyla geliştirdiğimiz zengin içerikli premiksimiz Maxcare

ile çiftliklerin verimini, çiftçilerimizin kazancını artırıyoruz. Ürünlerimizle Hollanda’nın tarımda ve çiftçilikte verimlilik şampiyonu olmasına yardımcı olmuş global bir firma olarak şimdi de Türk hayvancılık sektörünün gelişimine katkı sağlamayı hedefliyoruz.” dedi.

“Premiksler sürü sağlığı için en az yemler kadar önemli”

Premikslerin kullanım amacının, yemi hayvanlar için çok daha faydalı bir hale getirmek olduğunu söyleyen Öğüt Köse, “Dünyanın en zor işlerinden birinin sığır beslemesi olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü sığırların beslenme için duydukları ihtiyaç; ırk, yaş, fizyolojik durum ve iklim gibi çeşitli faktörlerin etkisiyle değişkenlik gösterebiliyor. Normalde çiftlik sahipleri hayvanlarının beslenmeleri için kaba ve konsantre yemlerden oluşan karışımlar hazırlıyor. Hayvanların sağlıklı gelişimi ve verimliliği de rasyon denen bu karışımların içeriğine bağlı olarak şekilleniyor. Sağlıklı ve dengeli bir bi-

Trouw Nutrition Türkiye Genel Müdürü Ögüt Köse:

“Dünyanın en zor işlerinden birinin sığır beslemesi olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü sığırların beslenme için duydukları ihtiyaç; ırk, yaş, fizyolojik durum ve iklim gibi çeşitli faktörlerin etkisiyle değişkenlik gösterebiliyor”.

çimde hazırlanmış bir rasyon, uzun ömürlü ve yüksek performanslı sürülerin oluşturulmasında büyük rol oynuyor. Var olan yemlerden hayvanın ihtiyacına uygun rasyon hazırlanamadığı durumlarda ise devreye premiksler giriyor. Güvenilir kaynaklardan tedarik edilmiş doğru premiksler, sürü sağlığı ve performansını en az yemler kadar etkiliyor” diye konuştu.

“Çiftliklerin karlı üretim yapmasına olanak sağlıyoruz”

Çiftlik hayvanlarına yönelik geliştirdikleri premikslerle çiftliklerin kârlı üretim yapmasına olanak sağladıklarını söyleyen Köse, ürünlerle ilgili de detaylı bilgiler paylaştı: “Süt sığırları için özel olarak geliştirdiğimiz Maxcare Dairy; hayvanların üreme performansı, süt verimi ve sağlıklı bir üretim dönemi için ihtiyaç duyduğu tüm vitamin, mineral ve iz mineralleri içeriyor. Besi sığırları için geliştirdiğimiz Maxcare Beef; yüksek verim, etkin rumen performansı ve karlı bir üretim dönemi için ihtiyaç duyulan tüm

vitamin, mineral ve iz mineralleri içerdiğinden hayvanların hedeflenen günlük canlı ağırlık kazancına ulaşmasına katkı sağlıyor. Maxcare pH, asidozis ve asidozisin neden olabileceği diğer metabolik problemlerin önüne geçerken Maxcare Celsius da dengeli içeriği sayesinde sıcaklık stresinin hayvanlar üzerinde neden olabileceği olumsuz etkileri ortadan kaldırmaya yardımcı oluyor.”

“Maxcare, yumurta kabuk kalitesi problemlerinin önlenmesine de yardımcı oluyor”

Premikslerin kanatlı hayvan beslemesinde de önemli bir yeri olduğunu söyleyen Ögüt Köse, “Maxcare kanatlı serisi ürün portföyümüz yumurtacı tavukların ırka ve besleme dönemine özel ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmiş özel premiks formüllerini kapsıyor. Her dönem ihtiyaç duyulan vitamin, makromineral, biyoyararlanımı yüksek iz mineral karışımı, aminoasit ve enzimleri bünyesinde barındıran premikslerimiz, optimum gelişim ve

performans gereksinimleri göz önünde bulundurularak güçlü iskelet, sindirim ve bağışıklık sistemi gelişimine destek oluyor. Yumurtacı tavuklar yaşlandıkça yumurta kalitesi problemleri riski artıyor. Bu tavuklar için hazırlanan rasyonda yumurta kabuğu oluşumunu destekleyecek öğeler yeteri kadar bulunmuyorsa yumurta kabuk kalitesi sorunları baş gösteriyor. Maxcare Sheelbooster ürünümüz hem bağırsak sağlığını desteklediğinden hem de kabuk oluşumu için kritik öneme sahip komponentlerin uygun formlarını içerdiğinden yumurtacı tavuklarda yaş ile artan yumurta kabuk kalitesi problemlerinin önlenmesine katkı sağlıyor. Premiks ve çiftlik minerali üretiminde öncü bir firma olarak yüksek kalite standartlarında gerçekleştirdiğimiz üretimimizi vermiş olduğumuz analiz ve besleme hizmetleriyle de birleştirerek benzersiz bir servise dönüştürüyoruz.” dedi.

2020 Dış Ticaret Verilerindeki Hayvancılık Sektörünün Yeri

2020 yılında tarım, gıda ve içecek sektörü 20,7 milyar dolar ihracat, 16,1 milyar dolar ithalat gerçekleştirdi.

GENEL VERİLER:

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Dış Ticaret Verileri baz alınarak Agrimetre tarafından hazırlanan TGDF Dijital Veri Paneli'ne göre 2020 yılında tarım, gıda ve içecek sektörü 20,7 milyar dolar ihracat, 16,1 milyar dolar ithalat gerçekleştirdi.

01 ile 24 fasılları arasındaki tüm GTIP kalemleri ile 29. ve 35. fasıllardan seçili ürünlerin dahil edildiği hesaplamalara göre, 2020 yılında sektörün dış ticaret dengesi, önceki yılın aynı dönemine kıyasla %12,1 artarak 4,6 milyar dolar oldu.

En çok ihracat yaptığımız 5 ülke içinde Irak (2,9 milyar dolar) ile ilk sırada yer alıyor.

Bu ihracatın 0.24 milyar dolarını tavuk eti ihracatı oluşturuyor.

Genel Ticaret Sistemi (GTS) temel olarak yayınlanan dış ticaret verilerine göre ihracat 2020 yılında önceki yıla göre %5 oranında artarak 20,7 milyar dolar, ithalat %3,1 artarak 16,1 milyar dolara ulaştı.

2020'nin ilk 6 ayında ithalat önceki yılın aynı dönemine göre %7,6 oranında artış göstermişti. Sonraki aylarda ithalat yavaşlamış, 2020'nin ilk 11 ayında ki ithalat, önceki yılın aynı ayına göre %1 yüksek seviyede kaydedilmişti. Ancak Aralık ayında ithalattaki büyük artış, yıl genelindeki verilere önemli etki etti.

Veriler yıllara göre incelendiğinde, 2014 yılında neredeyse 20 milyar dolar seviyesini yakalayan ihracatın 2 yıl üst üste düşerek 2016 yılında 18 milyar dolar seviyesine indiği görülmektedir. Bunun devamında ise ihracat her yıl istikrarlı bir şekilde artarak 2020 yılında 20 milyar seviyesini aşmıştır.

ÜLKELER BAZINDA İHRACAT

2020 yılında dış ticaret verileri ülkeler bazında incelendiğinde 207 ülkeye ihracat yapıldığı görülmektedir. En çok ihracat yaptığımız 5 ülke Irak (2,9 milyar dolar), Almanya (1,6 milyar dolar), Rusya (1,4 milyar dolar), ABD (1,1 milyar dolar) ve İtalya (0,8 milyar dolar) şeklinde sıralandı. Bu 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatımızın %38'ini oluşturdu.

En çok ihracat yapılan 3 ülkeye göre en çok ihraç ettiğimiz ürünler şu şekilde sıralandı:

• Irak'a yapılan ihracatta (0,44 milyar dolar), tavuk eti (0,24 milyar dolar), gofret ve waffle (0,13 milyar dolar)

• Almanya'ya yapılan ihracatta ambalajlı fındık (0,19 milyar dolar), fındık içi (0,18 milyar dolar) ve kiraz (0,09 milyar dolar)

• Rusya'ya yapılan ihracatta mandalina (0,22 milyar dolar), şeftali (0,12 milyar dolar) ve üzüm (0,09 milyar dolar).

ÜLKELER BAZINDA İTHALAT

173 ülkeden yapılan ithalatta 2020 yılında en fazla ithalat yaptığımız ülkeler Rusya (3.2 milyar dolar), Brezilya (1.4 milyar dolar), Ukrayna (1 milyar dolar), ABD (0.9 milyar dolar), Malezya (0.6 milyar dolar) oldu. Bu ülkelerden yapılan ithalatlar toplam ithalatımızın %44.6'sını oluşturuyor.

En çok ithalat yapılan 3 ülkeye göre en çok ithal ettiğimiz ürünler şu şekilde sıralandı:

• Rusya'dan yapılan ithalatta öne çıkan ürünler buğday (1,5 milyar dolar), ayçiçeği yağı (0,5 milyar dolar) ve ayçiçeği (0,3 milyar dolar)

• Brezilya'dan yapılan ithalatta soya fasulyesi (0,82 milyar dolar), kahve (0,15 milyar dolar), tütün (0,13 milyar dolar)

• Ukrayna'dan yapılan ithalatta soya fasulyesi (0,28 milyar dolar), buğday (0,25 milyar dolar) ve dane mısır (0,12 milyar dolar).

SEKTÖRLER BAZINDA DIŞ TİCARET

2020 yılı dış ticaret verileri sektörlerle göre incelendiğinde Sert Kabuklu Meyveler (2,3 milyar dolar), Yaş Meyve (2,2 milyar dolar), Şeker ve Şekerli Mamuller (1,9 milyar dolar), Bitkisel Yağ (1,6 milyar dolar) ve Kuru Meyve/Sebze (1,1 milyar dolar) Sektörleri en fazla ihracat yapan sektörler olarak sıralandı. Toplam ihracatın %43,8'i bu 5 sektör tarafından gerçekleştirildi.

Hayvan Yemi (3,8 milyar dolar), Bitkisel Yağ (2,7 milyar dolar), Un (2,3 milyar dolar), Nişasta (0,9 milyar dolar) ve Kakao-Çikolata (0,7 milyar dolar) sektörleri ise aynı dönemde en çok ithalat yapan sektörler olarak sıralandı.

Toplam ithalatın %64,8'i, yani neredeyse 3'te 2'si bu 5 sektör tarafından gerçekleştirildi. Bu oran, ithalatın az sayıda sektörde yoğunlaştığını gösterdi.

Tek başına Hayvan Yemi Sektörü, 3,8 milyar dolarlık hacim ile toplam ithalatın %23,5'ini, yani neredeyse 4'te 1'ini oluşturdu.

Fiyat artışları ile gündemde yer bulan Bitkisel Yağ Sektörü ise 2,7 milyar dolarlık ithalat ile toplam ithalatın %17'sini oluşturdu. Küresel piyasadaki fiyatın Mayıs 2020 - Ocak 2021 döneminde neredeyse 2 katına çıkması, ithalata bağlı bu sektörde ülke içi fiyatların artmasıyla sonuçlandı.

Hayvan Yemi (3,8 milyar dolar) ithalat ile en çok ithalatı yapılan sektör oldu. Tek başına Hayvan Yemi Sektörü, 3,8 milyar dolarlık hacim ile toplam ithalatın %23,5'ini, yani neredeyse 4'te 1'ini oluşturdu.

BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

2020 yılında Balıkçılık ve Su Ürünleri sektöründe 995,9 milyon dolarlık ihracat, 149,1 milyon dolarlık ithalat yapıldı. Dış ticaret fazlası 846,8 milyon dolar olan sektör, net ihracatçı konumundadır.

2013 yılından beri belirgin bir trend ile artan sektör ihracatı, 2020 yılında da arttı. İthalat ise aynı dönemde düşüş trendini sürdürdü. 2020 sonbahar döneminden itibaren ortalamanın üzerine çıkan ve 2020 Aralık ayında 120,6 milyon dolarlık ihracat yapan sektör, son dönemin en yüksek aylık ihracatını kaydetti. 2020 yılı Mayıs ayında ise 5,3 milyon dolar ile son yılların en düşük aylık ithalat değeri kaydedildi.

2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem çipura (256 milyon dolar), di-

ğer su ürünleri (251,4 milyon dolar) ve deniz levreği (197,9 milyon dolar) oldu. 2020 yılında 2019 yılına göre çipura ihracatı %9, diğer su ürünleri ihracatı %4,7, deniz levreği ihracatı ise %5,9 arttı.

2020 yılında, en fazla ithal edilen 3 kalem kolyoz (29,1 milyon dolar), yazılı orkinos (28,7 milyon dolar) ve somon (25,2 milyon dolar) oldu. 2019 yılına göre 2020 yılında kolyoz ve somon ithalatı sırasıyla %13,2 ve %35,2 oranında gerilerken, yazılı orkinos ithalatı %10,2 arttı.

BEYAZ ET SEKTÖRÜ

Net ihracatçı konumunda

2020 yılında Beyaz Et sektöründe 404,9 milyon dolarlık ihracat, 26,4 milyon dolarlık ithalat yapıldı.

Dış ticaret fazlası 378,4 milyon do-

lar olan ve ithalatın 15 katı ihracat yapılan sektör net ihracatçı konumundadır.

2013 yılından bu yana, sektördeki ihracat ve ithalat düşüş trendinde olmakla birlikte, ithalattaki düşüş trendi daha belirgindir.

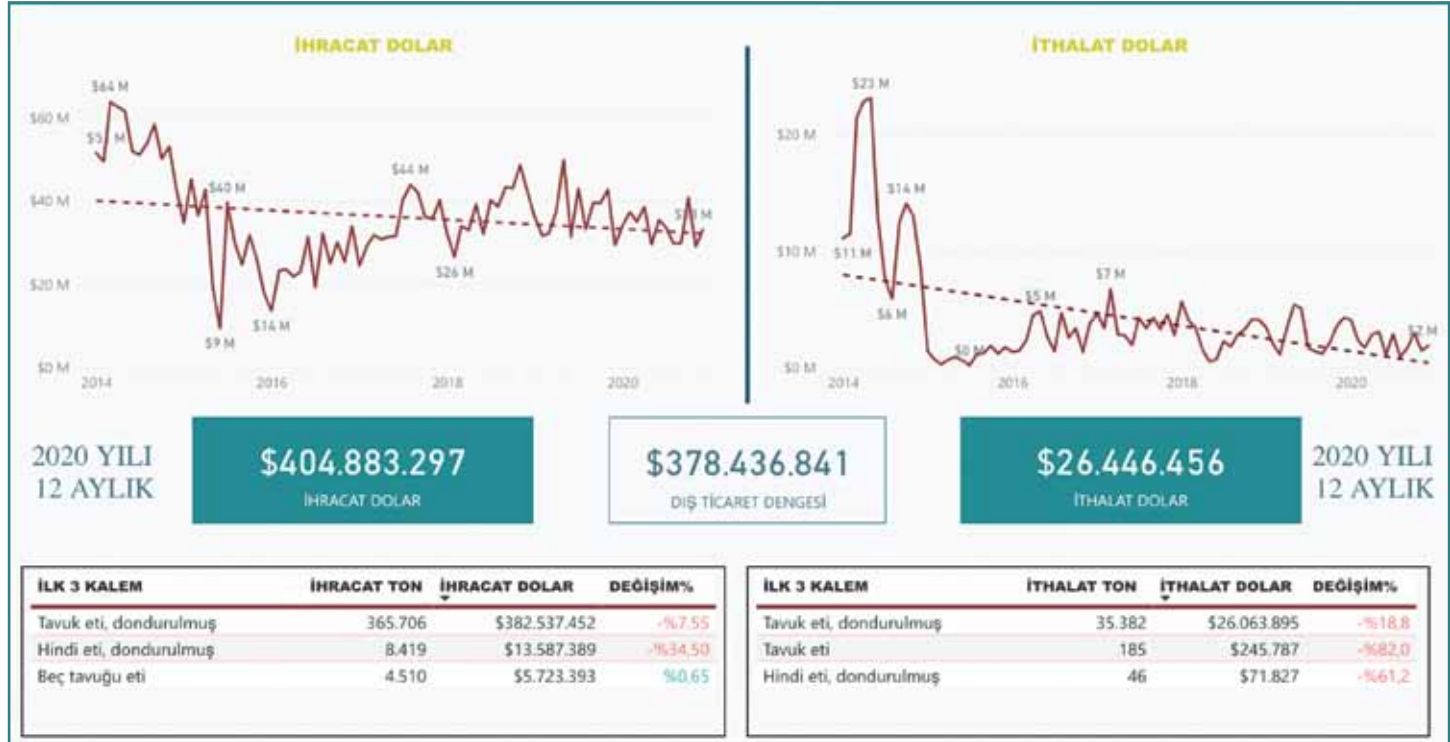
2013 sonrasındaki dönemin en yüksek aylık ihracat değeri (68,2 milyon dolar) Temmuz 2013'te gerçekleştirildi. 2015 yılının başından 2017 yılının ortalarına kadar geçen dönemde, ihracat uzun dönem ortalamasının altında seyretti. Sonraki dönemde ihracat uzun dönem ortalaması üzerinde devam etti. 2019 Mayıs ayında, son 4 - 5 yıllık dönemin en yüksek aylık ihracatı (49,7 milyon dolar) gerçekleştirildi.

2013 - 2014 yıllarında ortalamanın çok üzerinde seyreden, aylık bazda 24,8 milyon dolara kadar yükselen ithalat, 2015 yılı başından itibaren çok daha düşük seviyelere gerilemiştir ve aylık bazda 1 - 5 milyon dolar bandında dalgalanmaktadır.

2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem dondurulmuş tavuk eti (382,5 milyon dolar), dondurulmuş hindi eti (13,6 milyon dolar) ve beç tavuğu eti (5,7 milyon dolar) oldu. 2020 yılında 2019 yılına göre dondurulmuş tavuk eti ihracatı %7,6, dondurulmuş hindi eti ihracatı %34,5 düştü, beç tavuğu ihracatı %0,65 arttı.

2020 yılında en fazla ithal edilen 3 kalem

2020 yılında Beyaz Et sektöründe 404,9 milyon dolarlık ihracat, 26,4 milyon dolarlık ithalat yapıldı. 2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem dondurulmuş tavuk eti (382,5 milyon dolar), dondurulmuş hindi eti (13,6 milyon dolar) ve beç tavuğu eti (5,7 milyon dolar) oldu. 2020 yılında 2019 yılına göre dondurulmuş tavuk eti ihracatı %7,6, dondurulmuş hindi eti ihracatı %34,5 düştü, beç tavuğu ihracatı %0,65 arttı.

dondurulmuş tavuk eti (26,1 milyon dolar), tavuk eti (245,8 bin dolar) ve hindi eti (71 bin dolar) oldu. İthalatın büyük oranda tek bir kalemden oluşması, diğer kalemlerin ithalatının çok düşük bir paya sahip olması dikkat çekti. Tavuk eti ithalatı 2020 yılında 2019 yılına göre %18,8 azaldı.

CANLI HAYVAN SEKTÖRÜ Net ithalatçı konumda

2020 yılında Canlı Hayvan sektöründe 81,5 milyon dolarlık ihracat, 444,9 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirildi. Dış ticaret açığı 363,4 milyon dolar olan sektör, net ithalatçı konumdadır.

2013 yılından bu yana ihracat artan bir trendi takip etti. Genel bir artış trendinin yanında geçmiş döneme kıyasla aylık dalgalanmaların arttığı ihracatta, son yılların en yüksek aylık değeri 12,2 milyon dolarla Ekim 2020'de kaydedildi.

İthalat 2013 yılından 2017'ye kadar olan dönemde düşük seyretti. Mart 2017'den itibaren ithalat keskin bir yükseliş yaşandı ve yüksek ithalat seviyeleri 2019 yılı başına kadar devam etti. 2019 yılından itibaren ithalat,

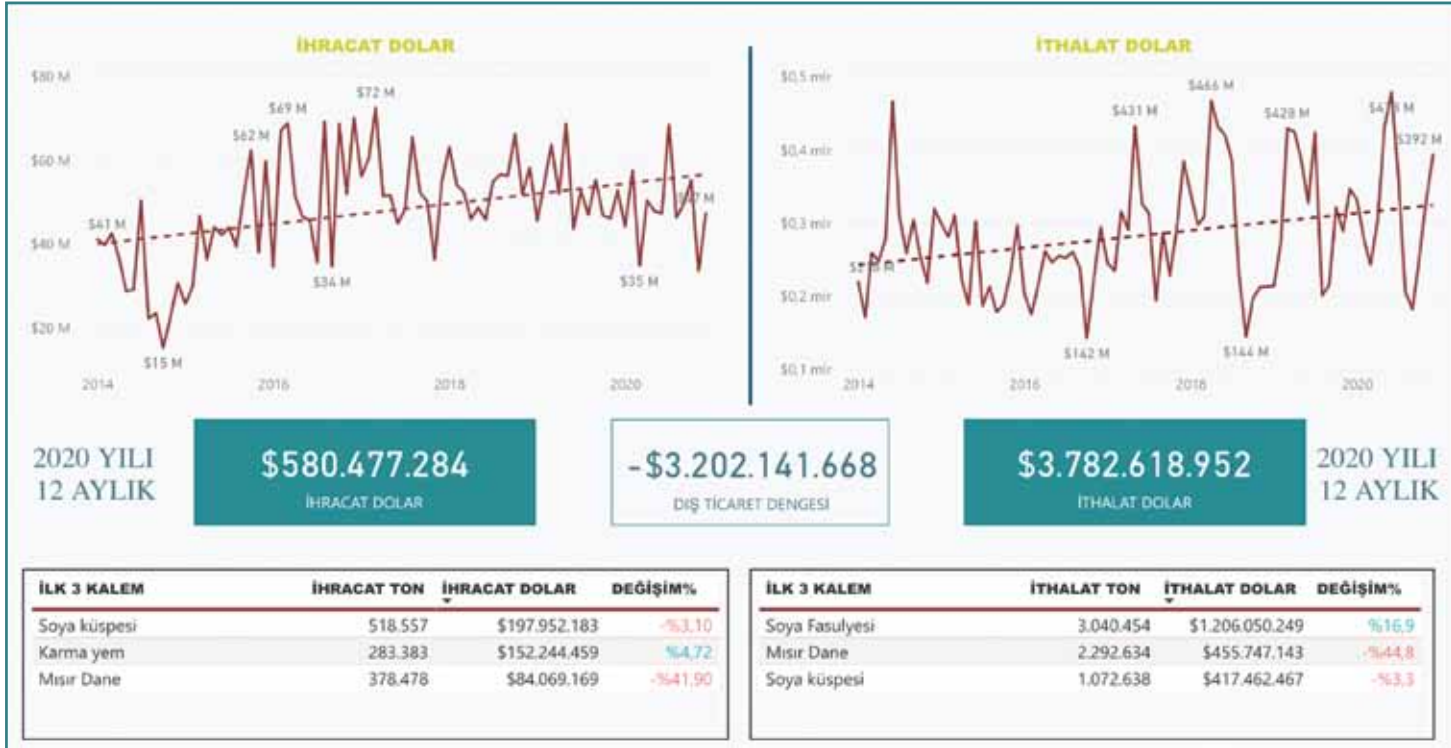
uzun dönem ortalamasının altında, 2017 - 2019 öncesine yakın seviyede seyretti. Burada, 2 yıllık bir dönem boyunca canlı hayvan ithalatında yoğun bir ithalat yapıldığı, 2019'den itibaren frene basıldığı görüldü.

2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem tavuk (30,2 milyon dolar), koyun (28,9 milyon dolar) ve civciv (15,9 milyon dolar) oldu. 2020 yılında 2019 yılına göre tavuk ve koyun ihracatı sırasıyla %29,8 ve %1 oranında artarken, civciv ihracatında %35,4'lük bir düşüş kaydedildi.

2020 yılında en fazla ithal edilen 3 kalem sığır (410,7 milyon dolar), koyun (14 milyon dolar) ve at (11,3 milyon dolar) oldu. Sığırdaki 410,7 milyonluk ithalata karşın, 4,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Bu tablodan, Türkiye'nin son yıllardaki düşüşe rağmen halen önemli miktarda sığır ithal ettiği, ülke içi ihtiyaca yönelik üretim açığı bulunduğu anlaşılmaktadır.

2020 yılında 2019 yılına göre sığır ithalatı %38,9 gerilerken, koyun ve at ithalatı sırasıyla %3,5 ve %291,9 oranında arttı.

580,5 milyon dolarlık ihracata karşın 3,8 milyar dolarlık ithalat yapılan Hayvan Yemi Sektörünün, Dış ticaret açığı 3,2 milyar dolar olan ve ihracatın 6,5 katı ithalat yapılan sektör, net ithalatçı konumundadır.

HAYVAN YEMİ SEKTÖRÜ Net ithalatçı konumda

2020 yılında Hayvan Yemi sektöründe 580,5 milyon dolarlık ihracat, 3,8 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirildi. Dış ticaret açığı 3,2 milyar dolar olan ve ihracatın 6,5 katı ithalat yapılan sektör, net ithalatçı konumundadır.

2013 yılından 2019 yılı ortasına kadar ihracat aylık dalgalanmalarla birlikte belirgin bir artış trendi izlemiştir. 2019 yılı ortasından bu yana ise Temmuz 2020'deki istisnai artış dışında, düşüş trendine girmiştir. Mart 2017'de 72,4 milyon dolarlık aylık ihracat ile, 2013'ten günümüze olan dönemdeki en yüksek aylık ihracat seviyesine çıktı.

İthalat, 2013 yılından günümüze yavaş da olsa artış trendindedir. İthalatta dönemsel dalgalanmaların son yıllarda büyük olması dikkat çekicidir. 2013'ten günümüze en yüksek aylık ithalat değeri, Haziran 2020'de 478,1 milyon dolar ile kaydedilmiştir. Ekim 2016'da 141,5 milyon dolar ile anılan dönemdeki en düşük aylık ithalat yapılmıştır.

2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem soya küspesi (198 milyon dolar), karma yem (152,2 milyon dolar) ve dane mısır (84,1 milyon dolar) oldu.

2020 yılında 2019 yılına göre soya küspesi ihracatı %3,1, dane mısır ihracatı %41,9 düşerken, karma yem ihracatı %4,7 arttı.

2020 yılında en fazla ithal edilen 3 kalem soya fasulyesi (1,2 milyar dolar), dane mısır (455,7 milyon dolar) ve soya küspesi (417,5 milyon dolar) oldu. 2020 yılında, 2019 yılına göre soya fasulyesi ithalatı %16,9 artarken, dane mısır ithalatı %44,8, soya küspesi ithalatı %3,3 azaldı.

Sektördeki dışa bağımlılık ve ithalat rakamlarının büyük olması, ülke ekonomisi açısından olumsuz değerlendirilmekte,

temel bir girdi olan hayvan yemi kullanılan çok sayıda sektörde döviz karşılığında neden olmaktadır. İthal edilen ürünlerin yurt içinde üretilmesi konusunda büyük bir potansiyel bulunmaktadır.

İŞLENMİŞ ET SEKTÖRÜ Net ihracatçı konumda

2020 yılında İşlenmiş Et sektöründe 127,2 milyon dolarlık ihracat, 16,1 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirildi. Dış ticaret fazlası 111,1 milyon dolar olan ve ithalatın 8 katına yakın ihracat yapılan bu sektör, net ihracatçı konumundadır.

2013 - 2014 yıllarında artan ihracat, sonrasında 2017 yılının ortasına kadar uzun dönem ortalamasının altında kalmış, bu tarihten itibaren tekrar artış trendine girmiştir. Aralık 2018'de 16,8 milyon dolar ile sözü edilen dönemin açık ara en yüksek aylık ihracat rakamı elde edildi.

2014 yılından 2016 yılının ortasına kadar uzun dönem ortalamasının üzerinde seyreden ithalat, bu tarihten itibaren uzun süre ortalama altında seyretti. 2019 yılı ortasından itibaren ithalat artış trendindedir.

2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem konserve et (49,5 milyon dolar), konserve balık (32,2 milyon dolar) ve diğer et ve sakatat ürünleri (24 milyon dolar) oldu. 2020 yılında 2019 yılına göre konserve et ihracatı %7,7 düşerken, konserve balık ihracatı %5,5, diğer et ve sakatat ürünleri ihracatı %21,9 arttı.

2020 yılında en fazla ithal edilen 3 kalem konserve balık (11,6 milyon dolar), konserve su ürünleri (2,4 milyon dolar) ve konserve et (0,9 milyon dolar) oldu. 2020 yılında, 2019 yılına göre konserve balık ithalatı %91,9, konserve su ürünleri ithalatı %10,8 artarken, konserve et ithalatı %15,9 düştü.

KIRMIZI ET SEKTÖRÜ

Net ithalatçı konumda

2020 yılında Kırmızı Et sektöründe 2,6 milyon dolarlık ihracat, 26,9 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirildi. Dış ticaret açığı 24,3 milyon dolar olan ve ihracatının 10 katı ithalat yapan sektör, net ithalatçı pozisyonundadır.

Bununla birlikte, sektördeki dış ticaret hacminin çok yüksek olmaması dikkat çekicidir.

2013 yılından bu yana artış eğiliminde olan ihracat, 2020 yılı Mart ayından itibaren aylık bazda önceki dönemlere kıyasla çok yüksek seviyelere çıktı. İhracatın yükseldiği bu dönemlerin akabinde birkaç aylık keskin düşüşler olsa da ihracat miktarlarının aşırı yükselmesi dikkat çekti. Ağustos 2020'de gerçekleştirilen aylık 579 bin dolarlık ihracat, bu dönemdeki en yüksek aylık ihracat oldu. 2020 yılından önceki dönemde aylık bazda kaydedilen en yüksek ihracat değeri 229 bin dolardı.

İthalat da 2013 yılından bu yana artış eğilimindedir. Belirli periyotlarda çok düşük seviyelerde seyreden ithalat, bazı dönemlerde birkaç aylık keskin artış gösterdi.

Kasım 2017'den itibaren 2019 yılı başına kadar geçen dönemde, uzun dönem ortalamasının çok üzerinde itha-

Kırmızı Et sektöründe 2,6 milyon dolarlık ihracat, 26,9 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirildi. Dış ticaret açığı 24,3 milyon dolar olan ve ihracatının 10 katı ithalat yapan sektör, net ithalatçı pozisyonundadır.

lat yapıldı. Bu da kırmızı ette yurt içi açığa göre belirli dönemlerde yüksek ithalat yapıldığını akla getirmektedir.

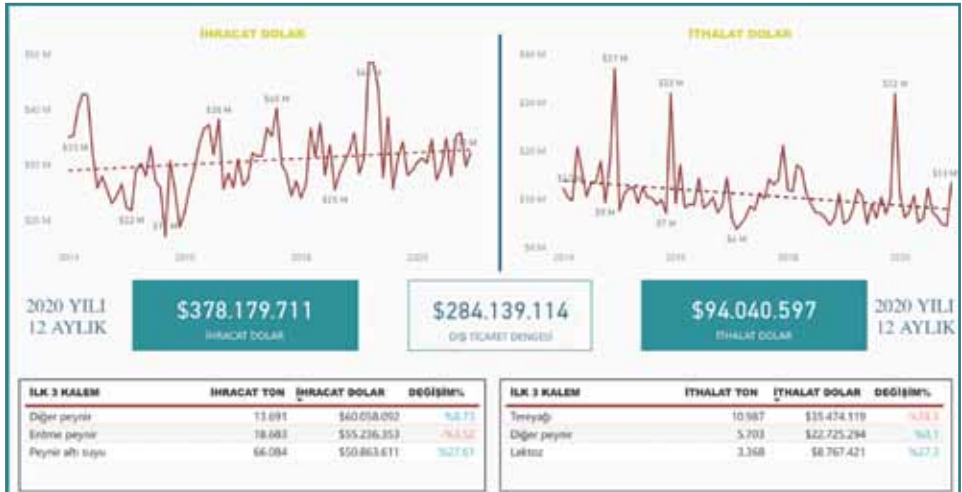
2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem dana eti (2,2 milyon dolar), koyun eti (467 bin dolar) ve keçi eti (2,9 bin dolar) oldu. 2020 yılında 2019 yılına göre dana eti ihracatı %172,9 artarken, koyun eti ihracatı %49,9 azaldı.

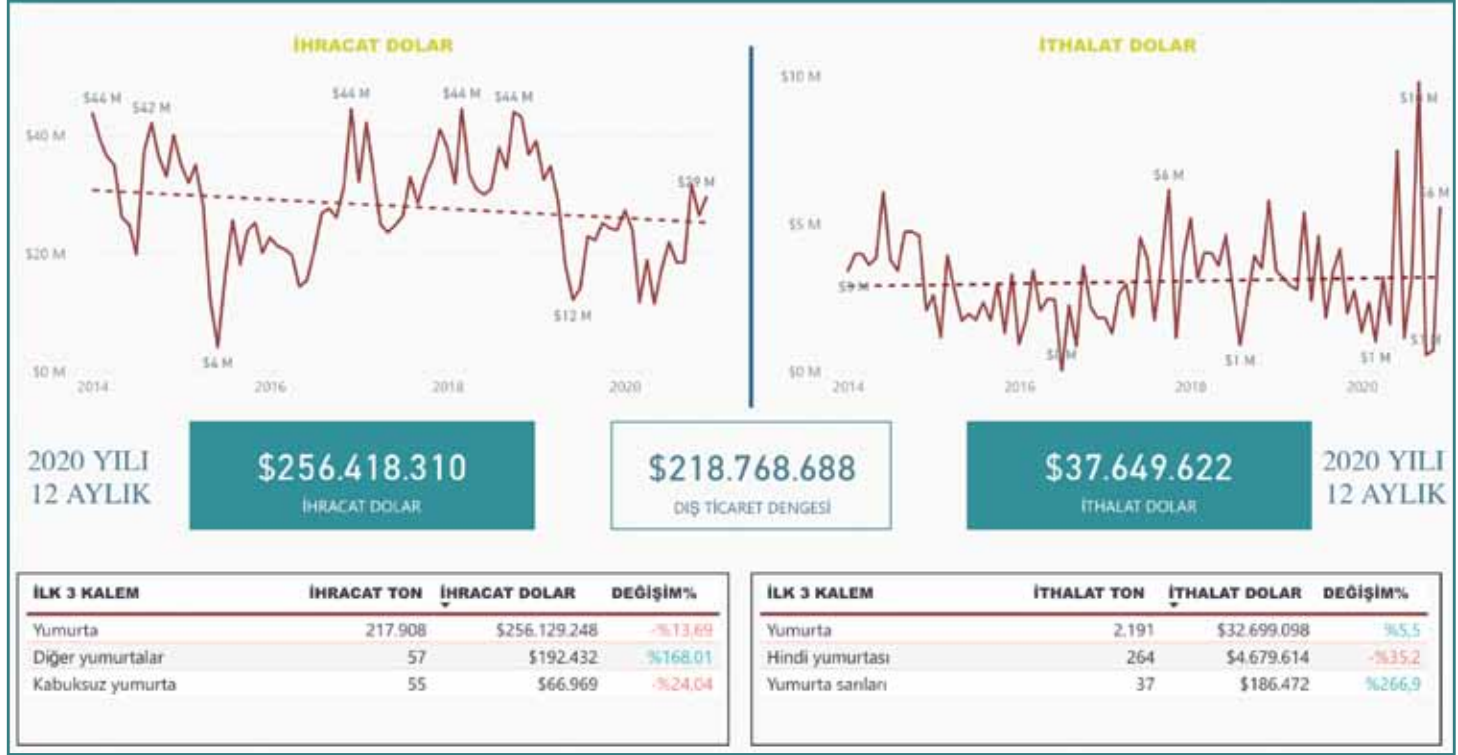
2020 yılında en fazla ithal edilen 3 kalem dana eti (26,7 milyon dolar), koyun eti (166 bin dolar) ve keçi eti (3,8 bin dolar) oldu. 2020 yılında 2019 yılına göre dana eti ithalatı %20,3 artarken, koyun eti ithalatı %40,8 azaldı.

SÜT VE SÜT ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ

Net ihracatçı konumda

2020 yılında Süt ve Süt Ürünleri sektöründe 378,1 milyon dolar ihracat, 94 milyar dolar ithalat yapıldı. 284,1 milyon dolar dış ticaret fazlası veren, ithalatının 4 kat ihracat yapan sektör net ihracatçı konumundadır.

Yumurtacılık Sektörü'nde 256,4 milyon dolar ihracat, 37,6 milyon dolar ithalat yapıldı. 218,8 milyon dolarlık dış ticaret fazlası veren, ithalatının 7 katına yakın ihracat yapan sektör, net ihracatçı konumundadır.

2013 yılından bu yana, ihracat artış trendi takip etmektedir. Anılan bazda en yüksek seviye, Mart - Nisan 2019 dönemlerinde, her 2 ayda da yapılan 48 milyon dolarlık ihracat olarak kaydedilmiştir.

İthalatta ise 2013 yılından günümüze azalan bir trend söz konusudur. Aylık ihracat rakamları arasındaki dalgalanma genelde sınırlı olmakla birlikte ithalat, anılan dönemde 5 kez, birkaç aylık dönemlerde keskin artış eğilimi göstermiştir.

2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem 'diğer peynir ürünleri' (60,1 milyon dolar), eritme peynir (55,2 milyon dolar) ve peynir altı suyudur (50,9 milyon dolar) oldu.

2020 yılında, 2019 yılına kıyasla diğer peynir ürünleri ihracatı %8,7, peynir altı suyu ihracatı %27,6 artarken, eritme peynir ihracatı %3,5 azaldı.

2020 yılında en fazla ithal edilen 3 kalem tereyağı (35,5 milyon dolar), diğer peynir ürünleri (22,7 milyon dolar) ve laktoz (8,8 milyon dolar) oldu. 2020 yılında, 2019 yılına kıyasla tereyağı ithalatı %38,3 düşerken, diğer peynir ithalatı

%0,1, laktoz ithalatı %27,3 arttı.

Ürünleri temel gıda sayılan ve Türk gıda sektörünün önemli alt sektörlerinden olan süt ve süt ürünleri sektöründe, sektör büyüklüğüne oranla sınırlı bir dış ticaret hacmi söz konusudur.

YUMURTA SEKTÖRÜ Net ihracatçı konumda

2020 yılında Yumurtacılık Sektörü'nde 256,4 milyon dolar ihracat, 37,6 milyon dolar ithalat yapıldı. 218,8 milyon dolarlık dış ticaret fazlası veren, ithalatının 7 katına yakın ihracat yapan sektör, net ihracatçı konumundadır.

Ihracat, 2013 yılından bu yana azalan bir trend izlemektedir. Haziran 2015'te, anılan dönem içerisindeki en düşük aylık ihracat değeri (4 milyon dolar) kaydedilmiştir. Bu büyük düşüşün akabinde ihracat bir süre daha uzun dönem ortalamasının altında seyretmiş, daha sonra yükselerek Kasım 2016'da tekrar ortalama seviyeye ulaşmıştır.

2013'ten günümüze, ithalat artan bir trend takip etmiştir. Aylık bazda dalgalanmanın sık yaşandığı ithalatta,

Haziran 2020'den itibaren takip eden dönemde çok yüksek aylık değerler, akabinde aylık düşüşler kaydedilmiştir. Mayıs 2020'de 1,6 milyon dolar olan Yumurta sektörü ithalatı, Haziran'da 7,5 milyon dolar, Temmuz'da 1,1 milyon dolar, Ağustos'ta 3,1 milyon dolar, Eylül'de 9,8 milyon dolar, Ekim'de 545 bin dolar, Kasım'da 691 bin dolar, Aralık'ta 5,5 milyon dolar olarak kayda geçmiştir.

2020 yılında en fazla ihraç edilen 3 kalem yumurta (256,1 milyon dolar), diğer yumurta ürünleri (192,4 bin dolar) ve kabuksuz yumurta (67 bin dolar) oldu. 2020 yılında 2019'a göre yumurta ihracatı %13,7, kabuksuz yumurta ihracatı %24 azalırken, diğer yumurta ürünlerinin ihracatı %168 arttı.

2020 yılında en fazla ithal edilen 3 kalem yumurta (32,7 milyon dolar), hindi yumurtası (4,7 milyon dolar) ve yumurta sarıları (186 bin dolar) oldu. 2019 yılına göre 2020 yılında yumurta ithalatı %5,5, yumurta sarıları ithalatı %266,9 artarken, hindi yumurtası ithalatı %35,2 azaldı.

Performans

www.performansdergileri.com

Cebinizdeyiz!!
Veteriner Hekimler için
Haber Sitesi

www.performansdergileri.com

- Bir haber sitesi olarak tasarlandı
- Dergilerimizde yer almayan günlük güncel haberleri de sitemizden takip edebilirsiniz.
- Ücretsiz eleman ilanları ve alet/ekipman gibi alım-satım ilanlarınızı verebilirsiniz
- Dergilerimizi okuyup, PDF olarak indirebilirsiniz
- Cep telefon uygulamalarından cebinize indirebilirsiniz

    www.performansdergileri.com

SUBKLİNİK MASTITİS MÜCADELESİNE DAMGAMIZI VURUYORUZ!

VIMCO®

Koyun ve keçiler için inaktif mastitis aşısı

Daha az subklinik
mastitis^{1,2,3}

Daha düşük
bakteri yükü⁵

Klinik semptomların
şiddetinde azalma
(meme&süt)^{3,4}

Daha düşük
somatik hücre^{4,6,7}

The Reference
in Prevention
for Animal Health

AŞI KORUR
KAZANDIRIR

Referanslar: 1. Satchell R. et al. Case of sub-clinical mastitis in sheep. 2003. 2. Cawston R. et al. Case study: Control of sub-clinical mastitis in sheep. 2003. 3. Cawston R. et al. Case study: Control of sub-clinical mastitis in sheep. 2003. 4. Cawston R. et al. Case study: Control of sub-clinical mastitis in sheep. 2003. 5. Cawston R. et al. Case study: Control of sub-clinical mastitis in sheep. 2003. 6. Cawston R. et al. Case study: Control of sub-clinical mastitis in sheep. 2003. 7. Cawston R. et al. Case study: Control of sub-clinical mastitis in sheep. 2003.

VIMCO Koyun ve keçiler için inaktif mastitis aşısıdır. **SADECE HAYVAN SAĞLIĞINDA KULLANILIR. ETİKİN MADDE (LER) VE DİĞER BİLEŞENLERİ:** Doz başına 0.5 ml. İçerik: Sterilize edilmiş inaktif mastitis bakterisi, 0.5 ml. su. **KONTREINDİKASYONLAR:** Aşının uygulanması hayvanın sağlığını tehdit etmemelidir. **HER BİR TÜR İÇİN DOZ, UYGULAMA YOLU VE UYGULAMA METODU:** Koyun ve keçiler için 0.5 ml. aşı, 0.5 ml. su ile karıştırılarak ağızdan verilmelidir. **ÖZEL UYARILAR:** Hayvanlarda kullanılmadan önce aşıyı iyice okuyunuz. **ÖZEL UYARILAR:** Hayvanlarda kullanılmadan önce aşıyı iyice okuyunuz. **ÖZEL UYARILAR:** Hayvanlarda kullanılmadan önce aşıyı iyice okuyunuz.